

INFORME
DEL SÍNDIC DE GREUGES
AL CLAUSTRE

28 de maig del 2003 – 13 de maig del 2004

INFORME DEL SIÍNDIC DE GREUGES
DE LA UNIVERSITAT POMPEU FABRA
28 DE MAIG DEL 2003 - 13 DE MAIG DEL 2004

Barcelona, 2004

INFORME DEL SÍNDIC DE GREUGES
28 de maig del 2003 – 13 de maig del 2004

1. PRESENTACIÓ.....	
2. ACTUACIONS DEL SÍNDIC DE GREUGES	
2.1. Resolucions.....	
2.2. Dades estadístiques.....	
3. EL SÍNDIC A LA WEB DE LA UPF	
3.1. Pàgina web del síndic de greuges.....	
4. ESTATUTS DE LA UPF (Decret 209/2003 de 9 de Setembre – DOGC núm. 3979 de 25 de Setembre)	
5. RELACIONS EXTERIORS	
5.1. Assistència i participació a actes	
5.2. Consultes entre síndics	
6. CONCLUSIONS	
7. EPÍLEG	

1 – PRESENTACIÓ

La presentació anual de l'informe dels síndic de greuges al claustre té un sentit ben clar. El claustre és la representació dels diversos estaments de la universitat: professors, estudiants, personal d'administració i serveis. El claustre és qui elegeix el síndic. Parlar al claustre es parlar a tota la universitat. Amb aquest informe el síndic rendeix comptes de la seva gestió a l'òrgan que li ha confiat la responsabilitat de rebre les queixes de qui es cregui amb dret a presentar-les i de tractar de trobar alguna solució al que sembla un carreró sense sortida i mirar de convèncer a qui pugui resoldre el cas que ho faci efectivament.

De les diverses maneres d'informar que són possibles, vaig triar ja fa vuit anys la que em va agradar més en els meus col·legues, la que em semblava que tenia més transparència i autenticitat: recollir literalment les resolucions amb que tancava els expedients oberts i comunicava a la rectora i al secretari general de la Universitat el curs i el resultat de la mediació amb que s'havia poc o molt resolt el cas o bé la recomanació o el suggeriment amb que l'autoritat acadèmica podia fer alguna cosa eficaç respondre als reptes variats de la realitat. Des de fa uns anys, rebo una resposta a aquestes recomanacions o suggeriments, que incloc també a l'informe. Aquest any he proposat que aquest bon costum es reculli al reglament del síndic.

He parlat de mediacions. Entenc per mediació provar de resoldre els casos sense arribar a fer cap recomanació o suggeriment. Em complau molt dir que aquest camí, que s'ha anat fent costum amb els anys, es pot recórrer gràcies a la bona disposició de tots per ajudar el síndic a trobar solució als problemes presentats. És el que avui s'acostuma a dir-ne complicitat, que no és l'antiga complicitat amb les malifetes, sinó la nova complicitat en la busca de solucions, en el que és bo per a tots, començant per aquell que s'ha sentit sol davant les portes aparentment tancades de la normativa o de la seva diguem-ne mecànica interpretació. Els serveis en saben més que el síndic de trobar solucions, però si per complaure el síndic s'hi arriba sembla que per art de màgia la mateixa universitat resolgui els seus problemes.

Deia l'any passat que set anys, amb l'ajut de tots, es poden resistir. Set anys són els que els nous estatuts preveuen pel mandat del síndic. Jo n'he passat vuit i he vist que cada cop més tothom m'ajudava a resoldre els problemes dels que trucaven a la meua porta. No vol dir, es clar, que tot tingui sempre solució. Però fins i tot quan els problemes no la tenen, o no la tenen del tot, el ser humà agraeix el temps que s'esmerci en acollir-lo i escoltar-lo i compartir els seus sentiments. Aquesta és també la funció del síndic, fer que el que es trobava sol no s'hi senti.

No n'hi ha prou però amb ajudar la gent a resignar-se. Convé també ajudar la universitat a no resignar-se. La nostra universitat té vocació d'excel·lència. I l'excel·lència no es limita a l'ensenyament que es dona. Avui ens hem acostumat a parlar de qualitat. La sindicatura de greuges, com ens agrada anomenar-la a les secretàries i a mi, té una responsabilitat en la millora de la qualitat. Les recomanacions i els suggeriments tenen com objecte aquesta millora de la qualitat. No són decisions, sinó invitacions a prendre-les. Aquest any n'hi ha dues que em sembla oportú subratllar. Una, molt breu, es limita a felicitar-me que vagi endavant l'estudi de la introducció de l'avaluació curricular amb tribunals o comissions de compensació, que permeti donar solució a casos que no en tenien,

recurs que he vingut demanant en diverses resolucions. I l'altra, que trobareu en les resolucions 140 i 160, respon tant a experiències d'aquests anys com a una idea de la rectora, que m'ha encarregat d'explorar un camí, d'acord amb un article del reglament que va ser afortunat d'incloure el 6.3. Es tracta de dotar a la Universitat d'un Codi Ètic. En part ja existeix. Hi ha un codi de bones pràctiques que té ja l'àrea de la salut.

Jo proposo que es faci extensiu el compromís ètic al camp de les avaluacions o exàmens d'una banda –propostes que més d'un trobarà utòpiques perquè inclouen per exemple el compromís de l'estudiant de no rebaixar-se a copiar i el del professor de no suspendre al que copia o es deixa copiar sinó examinar personalment i oralment el que l'estudiant sap. Confio en que el que avui pot semblar utòpic i estrofolari demà sigui una lògica aplicació ètica del sentit comú: l'estudiant ha de mostrar el que realment ha après i el professor comprovar personalment el que sap. Això ho trobareu a la resolució 140. I a la 160 hi podeu trobar un esbós del que podria ser, d'altra banda, un debat sobre la millora de la qualitat en les relacions humanes, tant en els departaments on els professors col·laboren –i penso que és una qüestió que afecta al món universitari en general– com a les relacions humanes en el fenomen tant actual de l'assajament psicològic o “mobbing”. Conèixer com es fa, de vegades inconscientment, i com es pot afrontar, i això ha de ser d'una manera conscient, és recórrer ja la meitat del camí.

Potser penseu que aquest síndic vol anar massa lluny. Potser tingueu raó. Penseu en aquest cas que avui acaba el seu mandat. I la darrera cosa que pot fer és encomanar-se a la vostra comprensió i donar-vos les gràcies per tot.

2 - ACTUACIONES DEL SÍNDIC DE GREUGES

2.1 – Resolucions

2.2 – Dades estadístiques

2.1 - Resoluciones

RESOLUCIÓ DEL SÍNDIC DE GREUGES EN L'EXPEDIENT 132/03, OBERT D'OFICI

L'adjunt al Síndic de Greuges de Catalunya, després d'una conversa telefònica amb el síndic de Greuges de la UPF, li adreça el 20 de gener del 2003 un missatge respecte d'un escrit de queixa d'un estudiant de la UPF que s'ha rebut a l'oficina del Síndic de Greuges de Catalunya . Amb el missatge li transmet la documentació corresponent al cas i li demana que faci les gestions que consideri oportunes i li informi del resultat. El Síndic de Greuges de Catalunya ha fet avinent a l'interessat que havia tramès el seu cas al síndic de la UPF.

La sindicatura de la UPF s'adreça a l'estudiant per veure si vol presentar una queixa, però diu que està treballant i que ja trucarà ell el dia següent. No truca i el síndic obre una investigació sobre el cas. La queixa al Síndic de Greuges de Catalunya es plantejava en relació amb una manca de resposta a unes entrevistes sol·licitades, però, com bé va veure el Síndic de Greuges de Catalunya, la qüestió subjacent i, al seu parer, essencial era la relativa a l'esgotament de les convocatòries d'examen i els efectes que això té.

En efecte, la Comissió Acadèmica del Consell Social havia denegat a l'estudiant la cinquena convocatòria demanada. El certificat acadèmic del l'estudiant desgraciadament no és bo: mostra 17 suspensos en primera convocatòria, dels quals n'hi ha 9 en segona. Probablement en ser-li comunicada la denegació de convocatòria, que representava el final dels seus estudis a la Universitat, va tractar de posar-se en comunicació amb el vicegerent de Gestió Acadèmica i Sistemes d'Informació i amb el llavors vicerector de Programació, Docència i Avaluació. Ho va aconseguir en tots dos casos, segons les informacions que ha rebut el síndic, però es va negar a exposar el seu problema per telèfon tot aspirant a ser rebut per la Rectora o el vicerector. Amb aquesta pretensió es va presentar al rectorat i en no ser rebut es va adreçar al Síndic de Greuges de Catalunya.

La intenció del síndic de la UPF era rebre l'estudiant personalment i veure quines gestions es podien fer, però en no haver acceptat l'estudiant la invitació a presentar la corresponent queixa i en comprovar que la decisió presa per les autoritats acadèmiques comportava el final dels estudis –el mateix estudiant parlava d'any sabàtic o busca de lloc a una altra Universitat-, considera que no es pot fer altra cosa que tancar l'expedient, arxivar-ne les diligències i comunicar el resultat al Síndic de Greuges de Catalunya.

Barcelona, 28 de maig del 2003
El Síndic de Greuges
Dr. Llorenç Gomis

RESOLUCIÓ DEL SÍNDIC DE GREUGES EN L'EXPEDIENT 136/03, SOBRE LA QUEIXA D'UNA CATEDRÀTICA RESPECTE DE L'ACTITUD ENVERS ELLA D'ALGUNS COL·LEGUES DEL SEU DEPARTAMENT

La Rectora de la Universitat s'adreça al síndic i d'acord amb l'article 6.3 del Reglament del Síndic de Greuges de la Universitat Pompeu Fabra li sol·licita que accepti la queixa que es deriva de la carta que ha rebut d'una professora, i acompanya una fotocòpia de l'escrit.

La professora manifesta que se sent objecte d'un assetjament sistemàtic per part de professors i professores del seu departament i facultat i que no veu que el director i la degana semblin estar disposats a fer cap acció per tallar aquesta campanya d'intoxicació sistemàtica contra la seva persona, que va començar amb comentaris que li arribaven, cada cop més freqüents i lesius, en el sentit que era una persona despòtica, que publicava massa, que utilitzava la feina d'altres com a pròpia, que manipulava els concursos de professorat realitzats al departament, que vetava places a través de la comissió de professorat de la Universitat, de la qual n'és membre.

Això ha fet que s'anés retirant progressivament de les activitats del departament i de la facultat, de les que tampoc se li demanava mai, diu, cap responsabilitat ni opinió. No s'hauria però decidit a plantejar cap intervenció oficial si no hagués estat un fet que posa en qüestió al seu entendre molt seriosament la seva honorabilitat i honestedat. Es tracta de que entorn de la seva participació en una comissió d'avaluació del professorat del seu departament s'han posat en circulació, segons manifesta, comentaris sobre el seu intent de manipular les dades de la comissió per afavorir persones lligades a la seva àrea.

El síndic ha mantingut converses amb la professora que planteja el greuge, amb el professor més directament al·ludit, amb el director del departament, amb la degana de la facultat, amb una antiga degana, amb dos vicerectors i amb diversos professors del departament. La impressió més coincident que n'ha tret és que es tracta al fons d'una llarga història que inclou lluites pel poder, com no són rares als departaments, amb circumstàncies canviant, barrejades amb animadversions personals que arriben a manifestar-se gairebé com a odis i que deixen una impressió penosa.

És cert que pel que fa a l'episodi concret que ha provocat la queixa les actituds a poc a poc s'han anat suavitzant. El professor a qui s'han atribuït els comentaris negatius s'ha mostrat disposat a donar tota mena de satisfaccions, la professora objecte de comentaris ha reconegut que el procés d'avaluació s'ha desenrotllat correctament. Tot semblava indicar que amb l'episodi es podia donar per resolt el problema.

Desgraciadament però el malestar no sembla esvaït i el síndic pensa que s'ha de lamentar la falta de generositat que es palesa, la persistència de les animadversions, la timidesa de les decisions tendents a restablir una atmosfera de respecte general i cordialitat personal i finalment la pèrdua d'energia, tant necessària per resoldre els grans problemes de la vida universitària i del moment

actual, amb la convergència europea i l'aplicació de noves lleis universitàries, en qüestions personals en que es deteriora la qualitat ètica de la convivència.

Per això, tot i fent una crida a la bona voluntat i al respecte en les relacions dels professors del departament, i tot considerant que no es tracta d'una situació única, considera que seria bo que la Universitat posés en marxa l'establiment d'un codi ètic que obri un horitzó d'excel·lència i de qualitat també en les relacions humanes entre els membres de la comunitat universitària i els seus diversos estaments i que permeti resoldre situacions delicades amb equitat i eficàcia, tot obrint pas també a la presa de mesures quan sigui necessari.

Per això creu de raó formular la següent

RECOMANACIÓ

Que les autoritats acadèmiques adoptin les decisions necessàries per dotar a la Universitat d'un Codi Ètic que estableixi principis, criteris, objectius i mètodes per a una millora de la qualitat en la vida universitària i en les relacions entre els seus membres i estaments.

Barcelona, 6 de novembre del 2003
El Síndic de Greuges
Dr. Llorenç Gomis.

RESOLUCIÓ DEL SÍNDIC DE GREUGES EN L'EXPEDIENT 138/03, INSTANT PER UNA ESTUDIANT DE DRET

Una estudiant de primer curs de la llicenciatura de Dret demana la intervenció del síndic en el cas que exposa, tot presentant la documentació pertinent i també en visita al síndic acompanyada del pare de l'alumna. L'estudiant té bones notes (quatre notables i quatre aprovats en la resta d'assignatures), però en l'examen de Dret Civil 1 ha suspès, acusada sembla de deixar copiar el seu examen a una altra estudiant.

El professor que va qualificat una part de l'assignatura (dues preguntes sobre quatre) va observar que hi havia exàmens tan semblants que devien ser parcialment copiats i va suspendre sis estudiants. Una de les estudiants suspeses era la que demana la intervenció del síndic. Ella nega que deixés copiar el seu examen i demana que s'avaluï l'examen tal com està, tot considerant el seu currículum. Mentrestant, la mateixa estudiant ha impugnat la qualificació i demanat revisió d'examen.

El degà, com preveu la normativa, nomena un tribunal, que escolta el professor, conforme el que disposa també la normativa. El professor manifesta que degut a l'extensió de la còpia literal o quasi-literal, ha arribat al convenciment indubtable que hi ha hagut una còpia d'exàmens i per tant no s'han complert els requisits necessaris per a la seva superació. El tribunal escolta també l'alumna, malgrat que no ho exigeix la normativa aplicable. L'estudiant afirma que no ha copiat i que tampoc s'ha deixat copiar i llegeix un escrit de sis fulls en suport de la seva afirmació.

El Tribunal de Revisió de Qualificació d'Exàmens compara les respostes escrites a les preguntes dels exàmens aportats com a proves i constata coincidències en la literalitat de les frases i en errades i això el porta a la convicció unànime que hi ha hagut una còpia manifesta. No es considera competent per aclarir la conducta (activa, passiva o de cooperació necessària) de cada una de les alumnes implicades en la còpia i resol que està d'acord amb la decisió del professor de no entrar a valorar el contingut de les respostes i ratifica la qualificació de *suspès* donada a la alumna.

Mentre no va conèixer la resolució del tribunal, el síndic va estudiar el cas i mantenir profitoses converses amb el degà, la vicedegana, tres professors rellevants de l'àrea de Dret civil i dos dels components del mateix tribunal. Aquestes converses, així com la documentació sol·licitada que li va enviar el degà, li van permetre fer-se càrrec de la problemàtica que el cas il·lustra.

En la seva reflexió el síndic es preguntava si no caldria fer alguna cosa més per promoure el sentit de les responsabilitats corresponents a la condició universitària; si és equitatiu considerar equivalent el fet de copiar i el de permetre o facilitar la còpia; si és adequat utilitzar el suspens a la vegada com una avaluació intel·lectual d'uns coneixements adquirits (matitzada numèricament més encara que el notable o l'excel·lent amb 0,1,2,3, i 4) i com a equivalent a sanció per conductes impròpies, com copiar o deixar copiar. Es preguntava també si a través de la revisió d'exàmens o encara millor amb un examen oral o

conversa *ad hoc* no es podria realitzar a la vegada el dret de l'estudiant a ser avaluat i el deure del professor a avaluar personalment els coneixements adquirits per l'estudiant. Però tot això va quedar com a material de reflexió que canalitzar eventualment en una recomanació futura sobre un problema que sembla tenir en tot cas un interès deontològic de comprovada actualitat.

Pel que fa al cas concret, la impugnació presentada i la resolució del tribunal de revisió de qualificació de l'examen impedeixen portar més endavant la intervenció del síndic, ja que com estableix l'article 10 punt 2 del reglament del Síndic de Greuges de la Universitat Pompeu Fabra, el síndic "en cap cas no pot modificar o anul·lar actes o resolucions administratius". Correspon doncs tancar l'expedient i arxivar-ne les diligències, amb independència que el tema dels exàmens copiats pugui ser objecte d'alguna futura recomanació.

Barcelona, 15 de juliol del 2003
El Síndic de Greuges
Dr. Llorenç Gomis

COMENTARI

El problema detectat aquí s'estudia en la resolució 140/04 i es recull també àmpliament en la 160/04.

RESOLUCIÓ DEL SÍNDIC DE GREUGES EN L'EXPEDIENT 139/03 INSTANT PER UN ESTUDIANT D'ENGINYERIA TÈCNICA EN TELECOMUNICACIÓ, ESPECIALITAT TELEMÀTICA

Un estudiant d'Enginyeria Tècnica, especialitat Telemàtica, presenta una doble queixa. En primer lloc, exposa que l'assignatura Computadors II del segon curs li consta com a suspesa quan la mitjana de les diferents proves i exercicis objectius és 5.2 sobre 10. En segon lloc exposa que en el curs 2002-2003 hi havia tres places de beques Erasmus i tres sol·licitants dels estudis que ell cursa i que una de les tres places es va donar a un estudiant dels estudis "veïns" d'Informàtica i que en fer-ho no s'ha respectat la normativa de la Universitat quan es diu: "Si sol·licites uns estudis que no són els teus, has de saber que tindran prioritat els estudiants de la titulació que ofereix aquella plaça".

Pel que fa a l'examen, els criteris d'avaluació de l'assignatura Computadors II estableixen que la valuació final consta dels resultats d'una sèrie d'actes d'avaluació (Avaluació objectiva) i de la valoració subjectiva (Avaluació subjectiva) per part dels professors dels coneixements, iniciativa, actitud, capacitat de treball, etc. mostrada pels alumnes sobretot en les classes de problemes i de pràctiques. La valuació subjectiva té un pes del 10 % de la nota final.

El síndic va parlar amb la professora titular de l'assignatura, que és també cap d'estudis de l'escola, i va parlar també amb el director i el subdirector de l'escola. Tots coneixien el cas i van expressar la seva disposició a facilitar el progrés i la integració de l'estudiant. Això va ser abans de l'estiu. Al setembre el síndic va parlar amb l'estudiant i es va interessar pels seus exàmens. L'estudiant li va comunicar que en l'expressada assignatura havia obtingut un notable. Respecte a la valoració subjectiva, el síndic espera proposar una cautela en la seva aplicació en el text d'un projecte de Principis Deontològics sobre Avaluacions que està preparant.

Pel que fa a la beca Erasmus, de l'informe del secretari de l'Escola d'Enginyeria de Telecomunicació i coordinador del programa Erasmus que la vicerectora de Relacions Internacionals va trametre a l'estudiant (juny de 2003) se'n desprèn que la comissió de selecció, consultats els professors, va considerar que l'estudiant complia els criteris 1 i 2 (expedient acadèmic i coneixement de la llengua del país de destinació), però que no havia assolit la maduresa suficient en els criteris 3,4 i 5 (actitud participativa a classe, capacitat d'iniciativa i capacitat de treball en grup). El síndic va parlar amb la direcció de l'escola, que li va dir que creu que la beca Erasmus és més aviat recomanable més endavant, quan l'estudiant ha progressat més en els seus estudis. Cal esperar que l'estudiant obtingui la beca tan desitjada per ell en una propera convocatòria.

El sentit de la mediació del síndic ha estat doncs el de recollir les inquietuds de l'estudiant sobre la valoració negativa que es fa de la seva actitud i, un cop ha parlat amb la direcció i professorat, tractar de tranquil·litzar-lo i encoratjar-lo. La bona nota obtinguda posteriorment sembla un element de confiança en un

desenvolupament favorable dels estudis i de les relacions humanes. I amb això el síndic creu que es pot tancar l'expedient i arxivar-ne les diligències.

Barcelona, 7 d'octubre del 2003
El Síndic de Greuges
Dr. Llorenç Gomis

COMENTARI

Algun dels problemes de l'estudiant amb el programa ERASMUS es recull en la resolució 162/04.

RESOLUCIÓ DEL SÍNDIC DE GREUGES EN L'EXPEDIENT 140/04, OBERT D'OFICI EN RELACIÓ AL PROJECTE DE CODI ÈTIC

La vocació d'excel·lència que la Universitat Pompeu Fabra ha manifestat repetidament comporta un examen periòdic de les circumstàncies canviants en el món universitari i dels criteris i compromisos més adequats per a mantenir-la. El síndic de greuges, com a magistratura de persuasió, sembla especialment obligat a contribuir en la mesura de les seves possibilitats a tot el que sigui millora de la qualitat ètica i deontològica de la vida universitària.

Aquest és el propòsit del present suggeriment.

No és cap novetat que en el món de l'ensenyament i fins i tot en l'àmbit universitari es produeixi de tant en tant el fet que un estudiant lliuri un examen escrit que ha copiat més o menys d'un company, ni tampoc que el company hagi facilitat la còpia. Un altre recurs conegut és l'anomenada "xuleta". El resultat però és que el procés d'avaluació queda viciat. El professor no sap realment quin és el grau de coneixement de l'estudiant pel que fa a l'assignatura impartida i pot passar que se l'avalui més enllà dels seus mèrits. Es produeix un engany amb transcendència social.

Amb la disminució dels naixements anys enrere s'ha produït una disminució de la demanda sobre tot en alguns estudis, que s'ha notat també de vegades en la rebaixa de l'anomenada nota de tall. En alguns llocs no s'arriba fins i tot a cobrir les places que s'ofereixen. No es vol dir amb això que el fet de copiar –que s'ha produït sempre– sigui una conseqüència d'aquestes circumstàncies. Caldria en tot cas també considerar, segons persones de responsabilitat que viuen els canvis de prop, una certa crisi de valors en estudiants que venen de secundària, i que amb tot això el fet de copiar un examen sembli a bastants normal i lícit. I aquest art, si se'n pot dir així, sembla que s'ha perfeccionat amb les noves tecnologies.

D'altra banda, l'augment del nombre d'assignatures i la reducció dels períodes lectius -quatrimestres i fins i tot trimestres, com és el cas en la nostra universitat- redueix també les possibilitats d'avaluació repetida i el coneixement personal recíproc de professors i estudiants. L'antic examen oral amb públic –diàleg entre el professor que ha impartit l'assignatura i l'estudiant que acredita públicament els coneixements adquirits-, s'ha vist substituït per l'examen final escrit, amb l'inconvenient que el professor no ha tingut ocasió de conèixer el seu alumne. El tràmit de la revisió d'exàmens no es veu generalment tampoc com una ocasió complementària d'esbrinar què sap l'alumne, sinó únicament com un explicació del caràcter inadequat de les respostes escrites en el paper d'examen. Alguns professors ofereixen a l'estudiant l'oportunitat de realitzar, en lloc de l'escrit, un examen oral. No gaires estudiants l'aprofiten. I hi ha també professors que es neguen a oferir a l'estudiant aquesta oportunitat de mostrar directament el que sap.

I així, tant si el mateix professor vigila els exàmens com si ho fa una altra persona, i tant si es prenen més precaucions per evitar la còpia com si se'n prenen menys, pot resultar que un examen copiat sigui l'únic document de que disposa la Universitat per avaluar els coneixements d'un estudiant. Com a reacció i conseqüència d'aquesta situació el professor que es troba amb dos exàmens sospitosament semblants pot concloure que un dels dos es copiat i, no sabent quin és, avaluar amb un suspens a tots dos. I així un bon examen pot merèixer la qualificació que correspondria a un mal examen pel fet que es sospita que s'ha copiat. El suspens, que és bàsicament un judici intel·lectual sobre coneixements mostrats, igual que el notable, i que per això té també expressions numèriques (fins i to més matisades que el notable o l'excel·lent: 0,1,2,3,4), es converteix en una sanció per una conducta èticament reprovable o per una falta de disciplina acadèmica. I si hi ha revisió d'exàmens, no es dóna per entès que sigui una ocasió per esbrinar què sap l'estudiant, sinó només per investigar si ha copiat o deixat copiar el paper presentat.

¿Com redreçar aquesta situació doblement viciada i no prou digna de les exigències morals i intel·lectuals de la condició universitària?

El síndic gosa suggerir i fins i tots recomanar un doble compromís universitari.

L'estudiant de la UPF ha d'estar en condicions de comprometre's per escrit a comportar-se de forma honesta i no utilitzar mitjans il·lícits o inapropiats en la realització dels exàmens, és a dir, a no enganyar el professor sobre el saber adquirit –a no copiar, i a no facilitar tampoc que un company ho faci passant-li el propi examen-. I acceptar com a mínim en cas d'infracció la pèrdua de convocatòria, amb ulteriors i previstes conseqüències disciplinàries si la infracció es repeteix.

El professor, per la seva banda, ha d'estar en condicions d'acceptar el compromís d'examinar personalment els coneixements de l'estudiant, sigui corregint l'examen escrit, sigui aprofitant la revisió per investigar més directament aquests coneixements, sigui oferint a aquell estudiant l'examen escrit del qual suscití dubtes l'oportunitat de mostrar què sap en un examen oral.

Pot ser que això sembli excessiu a uns o altres. Pot ser que es busqui consol en comparacions amb altres centres. Però també pot ser que amb compromisos semblants i assaigs de millora de la qualitat de la relació entre professors i estudiants en un ambient de respecte es millori el servei docent i s'obri un camí que altres centres segueixin després.

Si en el debat previ a l'adopció de nous criteris i mesures semblés que no és possible establir amb caràcter general el compromís escrit que s'ha exposat, pel fet de ser una universitat pública o per qualsevol altra consideració, sempre es podria plantejar a l'estudiant la firma d'aquest compromís amb caràcter voluntari. És clar que en aquest cas s'hauria d'incentivar amb alguna avantatge corresponent. Aquesta podria ser el compromís de la Universitat (o de la Facultat) d'oferir a l'estudiant de qui es sospita que ha copiat, o facilitat el seu examen a un altre perquè el copiés, la possibilitat d'examinar-se oralment o bé d'aprofitar la revisió d'exàmens per una breu conversa amb el professor en la

que aquest pogués esbrinar el grau de coneixement de l'assignatura que té l'alumne i eventualment millorar-li la nota.

Al capdavant ha de ser un motiu d'orgull per l'estudiant no enganyar, encara que de moment no aprovi, i ha de ser un orgull pel professor fer tot el que estigui a la seva mà per avaluar personalment el que realment ha après l'estudiant. Per la Universitat ha de ser finalment un orgull no utilitzar una qualificació de saber, com és el suspens o insuficient, com a mesura de càstig.

Per totes aquestes consideracions el síndic creu de raó fer el següent

SUGGERIMENT

Que, previ el debat que sembli oportú, la Universitat estableixi un marc ambiciós de compromisos recíprocs d'estudiants i professors en l'àmbit dels exàmens fins arribar al que en podríem dir un "compromís universitari".

Barcelona, 28 d'abril del 2004
El Síndic de Greuges
Dr. Llorenç Gomis

RESOLUCIÓ DEL SÍNDIC DE GREUGES EN L'EXPEDIENT 141/03, INSTANT PER UN ESTUDIANT DE LA FACULTAT DE CIÈNCIES ECONÒMIQUES I EMPRESARIALS

Un estudiant de la llicenciatura en Economia demana la intervenció del síndic en un problema que se li ha plantejat. És secretari general de les Joventuts del Partit Europeu Liberal, Demòcrata i Reformista (ELDR) i en aquesta condició va haver d'assistir a tres reunions successives, la darrera imprevista: Cimera de Caps d'Estat i de Govern liberals a Copenhaguen, seminari sobre l'ampliació amb més de cent vint participants joves provinents de diferents països europeus durant la Cimera del Consell Europeu i reunió del Comitè Executiu de les joventuts, una reunió que li va obligar a allargar la seva estada a Copenhagen. Amb tot això no va poder realitzar l'examen d'Econometria I ni anul·lar la convocatòria. Hauria doncs d'obtenir una cinquena convocatòria o aconseguir anul·lar la quarta fora de termini.

Estudiada la situació amb el vicegerent de Gestió Acadèmica resulta que l'expedient no aconsella presentar la petició en aquell moment (juliol). Les solucions possibles serien o bé que el professor s'avingués a canviar el "no presentat" per un "anul·lat", potser a través d'una gestió del degà, o bé que l'estudiant, després dels exàmens de setembre, tingués els crèdits necessaris per presentar la petició al Consell Social en condicions d'èxit. Com que mentrestant hi ha canvis en el deganat, la via més practicable sembla ser la segona.

El 10 d'octubre Gestió Acadèmica comunica al síndic que l'estudiant té ja els crèdits mínims necessaris perquè se li atorgui la permanència. L'interessat presenta la petició al Consell Social i efectivament se li atorga la cinquena convocatòria. L'estudiant telefona al síndic tot agraint la seva mediació. Amb això es pot donar per tancat l'expedient i arxivar-ne les diligències.

Barcelona, 6 de novembre del 2003
El Síndic de Greuges
Dr. Llorenç Gomis

RESOLUCIÓ DEL SÍNDIC DE GREUGES EN L'EXPEDIENT 142/03,
INSTANT PER UNA ESTUDIANT DE LA DIPLOMATURA DE GESTIÓ I
ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

Una estudiant de la diplomatura de Gestió i Administració Pública (GAP) s'adreça al síndic i demana la seva intervenció en el cas que exposa. Preocupada per les informacions contradictòries que ha rebut de tres departaments administratius, l'estudiant desitja aclarir “amb certesa, antelació i seguretat” el criteri aplicable al seu cas, pel temor que si li fos negada la convalidació del First Certificate d'anglès es trobés amb la diplomatura acabada, però amb crèdits pendents. Els crèdits pendents serien els d'anglès com assignatura de lliure elecció, en lloc d'assignatura optativa convalidada pel First Certificate.

El síndic exposa el problema al vicegerent de Gestió Acadèmica i Sistemes d'Informació, que estudia detingudament el cas. La complexitat es deu bàsicament a que es tracta d'una estudiant amb l'idioma com assignatura optativa i que a més ha incorporat com a crèdits de lliure elecció el nivell 3 del programa d'Ensenyament d'Idiomes de la Universitat Pompeu Fabra. El resultat de les gestions és que finalment el Servei de Programació i Gestió Acadèmica s'adreça a l'estudiant i li confirma que podrà obtenir, prèvia verificació de la documentació que aporti, la convalidació del seu títol First Certificate in English de la University of Cambridge. L'estudiant haurà de demanar una ampliació de matrícula i sol·licitar la convalidació el mes de juny del 2004 amb la seguretat que es resoldrà favorablement.

L'estudiant agraeix al síndic el seu interès en trobar una solució al problema i aquest considera el cas una mediació amb resultat favorable i ordena tancar l'expedient i arxivar-ne les diligències.

Barcelona, 14 d'octubre del 2003
El Síndic de Greuges
Dr. Llorenç Gomis

RESOLUCIÓ DEL SÍNDIC DE GREUGES EN L'EXPEDIENT 143/03, INSTANT PER UN ESTUDIANT DE LA LLICENCIATURA D'ADMINISTRACIÓ I DIRECCIÓ D'EMPRESES

Un estudiant de la Llicenciatura d'Administració i Direcció d'Empreses s'adreça al síndic i li demana que intervingui en el seu cas. Quan es va matricular el 23 de juliol va invocar el carnet de família nombrosa de primera categoria expedit pel departament de Benestar Social, carnet del que era titular la seva mare, i que per tant tenia dret a una semigratuïtat. Se li va negar aquesta condició i se li va cobrar la matrícula el mateix mes de juliol.

El síndic va demanar informació al cap del servei de Programació i Gestió Acadèmica i aquest li va contestar reproduint la informació de matrícula que per mitjà de la pàgina web es facilita als estudiants de nou ingrés. La situació de família nombrosa de primera categoria dóna dret a semigratuïtat, 50 % de descompte en els crèdits i en la gestió de matriculació i expedients (no inclou agenda ni l'assegurança escolar). El títol de família nombrosa ha d'estar vigent en la data de l'inici del curs acadèmic (29 de setembre del 2003). En conseqüència –concloïa la carta del cap de gestió acadèmica-, per a obtenir la bonificació esmentada aquesta persona només hauria de presentar el títol de Família Nombrosa vigent al 29 de setembre d'enguany, encara que caduqués l'endemà mateix i podria intentar la renovació fins aquesta data per mitjà del departament de Benestar Social.

Per si això no era possible, el cap de servei exposava encara dues altres possibilitats: presentar sol·licitud de beca del ministeri d'Educació, Cultura i Esports o sol·licitar un préstec a través de l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca, que permet fraccionar el pagament.

El problema de fons consistia però en que, d'una banda, el títol de família nombrosa estava perfectament vigent quan es va efectuar el pagament de la matrícula, i d'altra que l'estudiant feia 26 anys el 19 de setembre. Per tant el títol no estaria vigent el 29, ni es podia renovar donada l'edat.

La mare de l'estudiant insistia en que no era just que es cobrés la matrícula quan el títol estava vigent i adduïa a més la seva situació personal com a cap de família monoparental amb tres fills en edat d'estudis. No es podia negar però que el servei s'havia ajustat escrupolosament als termes de la informació que es dóna a l'estudiant.

El síndic dubtava entre suggerir una modificació de la pràctica i si fos necessari del criteri en casos com aquest, per evitar que es cobrés quan el títol estava encara vigent, o bé considerar l'excepcionalitat del cas, fruit d'un conjunt de casualitats, i tenir en compte per altra part l'esperit de la practica del servei en aquests casos, que no exigeix que estigui vigent el títol en tot el curs, sinó només al moment de començar-lo, esperit doncs comprensiu i d'amplitud. Consultat el cas amb el vicerector d'Economia, Promoció i Serveis, va estimar que el més senzill i equitatiu seria apreciar-li la semigratuïtat. I la manera millor va ser no fer-li el càrrec pendent l'1 de desembre, amb la qual cosa hauria pagat la meitat i

el cas quedaria resolt. Així es va comunicar als interessats, que van quedar satisfets per la decisió.

Essent doncs una mediació amb resultat favorable, el síndic considera que es pot ja tancar l'expedient i arxivar-ne les diligències.

Barcelona, 4 de desembre del 2003
El Síndic de Greuges
Dr. Llorenç Gomis

RESOLUCIÓ DEL SÍNDIC DE GREUGES EN L'EXPEDIENT 144/03, INSTAT PER UNA ESTUDIANT DE LA DIPLOMATURA EN CIÈNCIES EMPRESARIALS

Una estudiant de tercer curs de la diplomatura en Ciències Empresarials s'adreça al síndic el 10 de setembre del 2003 i li exposa el seu cas. Està acabant la diplomatura –només li queda una assignatura de lliure elecció- i es proposa continuar estudiant. Vol fer Ciències Actuarials i Financeres a la Universitat de Barcelona. Només hi ha 16 places i té ja superada la prova d'accés.

Però per poder-ho fer ha de tenir aprovada l'assignatura de Matemàtiques III (assignatura de lliure elecció de la carrera d'Economia), que ja havia suspès una vegada. La segona vegada va suspendre també i en la revisió d'exàmens el professor va decidir que quedava suspesa amb un 4,333. L'estudiant considera que l'expedient acadèmic avala la seva trajectòria i lamenta que una assignatura de lliure elecció, que ni tan sols és de la seva carrera, li impedeixi diplomar-se i continuar estudiant. Planteja la possibilitat de convalidar com a crèdits de lliure elecció computables en el mateix any acadèmic la realització durant tres anys de festivals benèfics de música clàssica per una entitat bancària.

Diverses gestions realitzades prop del professor i amb organismes de la mateixa Universitat no van donar resultat en el temps necessari i l'estudiant no va poder incorporar-se als estudis de Ciències Actuarials i Financeres on havia superat ja la prova d'accés. Finalment se li va atorgar la possibilitat de completar els crèdits que li faltaven amb una altra assignatura de lliure elecció que cursa a la UPF a la tarda. Com que està en llista d'espera als estudis de Ciències Actuarials i Financeres confia poder-s'hi incorporar el curs vinent, però lamenta haver perdut un any. La família considera que la Universitat s'ha implicat poc en la situació de la seva filla.

El síndic vol fer notar, un cop més, que aquest cas hauria tingut solució si la Universitat tingués introduïda l'avaluació curricular amb apte per compensació. L'estudiant va ser certament imprudent en escollir aquesta assignatura d'altres estudis en un altre centre, enduta pel seu interès a les matemàtiques i va topat amb un professor que es va negar a atorgar-li les dècimes que li faltaven per acabar la diplomatura. Però és lamentable que repetidament ens trobem que la Universitat no té recursos normals suficients per resoldre amb equitat casos semblants. El resultat ha estat en aquest cas que la estudiant perd un any i la oportunitat de seguir estudiant una altra carrera en aquest mateix temps.

En virtut d'aquestes consideracions, el síndic creu de raó fer la següent

RECOMANACIÓ

Que la Universitat Pompeu Fabra acceleri el procés d'estudi i incorporació a la seva normativa de l'Avaluació Curricular o per Compensació.

Barcelona, 26 de febrer del 2004
El Síndic de Greuges
Dr. Llorenç Gomis

RESOLUCIÓ DEL SÍNDIC DE GREUGES EN L'EXPEDIENT 145/03, INSTAT PER UNA PROFESSORA DEL DEPARTAMENT DE DRET

Una professora del departament de Dret demana la intervenció del síndic en el cas que exposa. El migdia del 31 de desembre del 2002 un lladre va emportar-se el seu ordinador portàtil (amb tres mesos de recerca a l'estranger) de la taula del seu despatx a la facultat. Els fets es van denunciar a la policia. La Universitat no es va fer càrrec de la pèrdua, perquè no era un bé inventariat propietat de la Universitat. Li van dir també “que s'evitarien nous robatoris en el futur”.

Dos mesos després, durant el cap de setmana del primer de març a una professora associada del departament d'Economia i Empresa el van robar un ordinador portàtil tallant el cable que el lligava a la taula. La resposta de gerència va ser la mateixa que en l'altre cas, però el departament va comunicar que es faria càrrec de la pèrdua si no ho feia la Universitat. De tota manera va suggerir que ho demanés en primer lloc a la gerència. Després d'una nova gestió del departament a la gerència, la professora va rebre finalment una transferència bancària de tresoreria que li reemborsava el preu de l'ordinador.

La professora de Dret formula un greuge al síndic el mes de setembre i demana el mateix tracte que ha rebut l'altre professora. El criteri que el vicegerent d'Economia i Recursos havia comunicat a la professora de Dret era que no es podien fer càrrec del pagament per dos motius. Un, la pòlissa d'assegurances que té subscrita la Universitat només cobreix els béns mobles sobre els que la Universitat hi té algun dret inclosos a la pòlissa (aquesta raó valia pels dos casos), i, dos, que a diferència del cas de l'altra professora, on hi havia robatori i s'havia tallat el cable d'acer que unia l'ordinador a la taula, es tractava d'un furt.

La professora estimava que aquesta circumstància no era rellevant, perquè ni la pòlissa de la companyia distingia entre robatori i furt ni ella havia deixat de procurar també una certa “protecció passiva”, en no deixar l'ordinador a la facultat els caps de setmana, sinó que se l'emportava a casa. Només van poder prendre-li en sortir un moment del despatx per anar al despatx d'un company que té al davant del seu. Comprar-se l'ordinador portàtil li havia resultat necessari per treballar a l'estranger i a casa.

El síndic té una conversa amb el vicegerent d'Economia i Recursos. Comprèn el síndic la preocupació de la gerència en un campus amb més de quatre-cents despatxos i la necessitat de combinar mesures de seguretat general amb altres d'autoprotecció. En el cas del professorat sembla adient tramitar els possibles casos en col·laboració amb els departaments i potser seria bo establir una normativa coneguda per tots que garantís tant la seguretat general com l'igualtat de tracte en els casos que es puguin produir.

Pel que fa a la queixa concreta, la gerència fa saber finalment al síndic el mes de gener que si la professora presenta còpia de la denúncia del cas a la policia i la factura de l'ordinador que havia comprat per la seva recerca a l'estranger li seria reemborsat immediatament l'import. Acomplertes aquestes condicions, Gerència comunica al síndic que el 12 de febrer es fa la transferència i la professora ho confirma i agraeix al síndic la seva intervenció.

Realitzada la mediació demanada, el síndic considera que es poden arxivar les diligències i tancar l'expedient.

Barcelona, 24 de febrer del 2004
El Síndic de Greuges
Dr. Llorenç Gomis

RESOLUCIÓ DEL SÍNDIC DE GREUGES EN L'EXPEDIENT 146/03, INSTANT PER UNA ESTUDIANT DE LA LLICENCIATURA EN RELACIONS LABORALS

Una estudiant de la llicenciatura en Relacions Laborals s'adreça al síndic i li exposa el seu cas. L'estudiant presta serveis a una empresa des de l'any 2001 on treballa en horari de tarda. Pensava que si es matriculava en la primera tanda podria escollir horari de matí. Però quan es va matricular el juliol del 2003 li van dir que li corresponia horari de tarda per la lletra del seu cognom.

Fetes gestions amb la direcció del centre li van dir que no calia que presentés un escrit signat i que amb el contracte en tenien prou. Li van indicar que el 29 de setembre, dia que començaven les classes, podia entrar al campus global i demanar el canvi d'horari. Aleshores, en funció de les sol·licituds, li comunicarien el resultat. Així ho va fer i el resultat va ser que li van concedir horari de matí en vuit assignatures d'un total de setze.

El síndic va parlar amb el director del centre, que es va oferir per rebre l'estudiant i donar-li alguns consells pràctics. L'estudiant va explicar després al síndic en correu de 26 de febrer del 2004 que havia assistit a totes les classes del grup de matí i s'havia examinat amb els respectius professors. Pel que fa als professors de tarda diu que la major part no han posat problemes a que s'examinin amb els professors del grup de matí. L'experiència del primer trimestre, conclou, ha estat positiva.

El síndic consulta amb el vicegerent de l'àrea de Gestió Acadèmica què es pot fer per tal d'evitar el problema l'any següent. La resposta és que havent-hi empat entre les assignatures de matí concedides i el total, 8 sobre 16, el sistema informàtic d'atribució automàticament la situaria en grups de matí. Abans del mes d'abril, doncs, l'estudiant ha de demanar els grups que li interessen de matí. Aquesta és la informació que el síndic transmet a l'estudiant el 21 de gener del 2004 per correu electrònic. L'estudiant per la seva part es proposa dirigir-se a la secretaria de l'escola per demanar-ho.

Realitzada la mediació amb resultat favorable, el síndic considera que es poden arxivar les diligències i tancar l'expedient.

Barcelona, 2 de març del 2004
El Síndic de Greuges
Dr. Llorenç Gomis

RESOLUCIÓ DEL SÍNDIC DE GREUGES EN ELS EXPEDIENTS 147/03, 149/03 I 151/03, INSTATS PER ESTUDIANTS DE LA DIPLOMATURA EN CIÈNCIES EMPRESARIALS DE L'ESCOLA UNIVERSITÀRIA DEL MARESME, CENTRE ADSCRIT A LA UNIVERSITAT POMPEU FABRA

Diversos estudiants de la diplomatura en Ciències Empresarials de l'Escola Universitària del Maresme s'han queixat al síndic reiteradament a finals del 2003 i començaments del 2004 de la situació provocada per un acord firmat per la Universitat Pompeu Fabra amb els departaments d'Ensenyament i d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació de la Generalitat de Catalunya. L'acord es va signar el 2 de juny del 2003 i s'encaminava a facilitar l'accés dels titulats tècnics superiors de la formació professional específica als estudis universitaris de primer cycle. Concretament tenia per objecte el reconeixement, amb caràcter experimental, de les correspondències entre els cicles formatius de caràcter superior de la formació professional específica i els estudis universitaris de primer cycle que es detallaven, entre els quals hi havia els de Ciències Empresarials.

L'acord va establir que el conveni tindria una vigència de dos anys i es prorrogaria de forma automàtica si no hi havia manifestació contrària per alguna de les parts; i la clàusula vuitena de l'acord deia: "L'experiència objecte d'aquest acord s'implementarà en el curs acadèmic 2003-2004 per als estudiants que ingressin a la Universitat a partir d'aquest curs exclusivament".

Aquest darrer punt és el que ha provocat la queixa dels estudiants. Un diu que els ja matriculats es senten discriminats en front dels nous estudiants. Un altre argüeix: «No entenem perquè si nosaltres hem accedit de la mateixa manera i hem adquirit els mateixos coneixements abans d'entrar a la Universitat, no se'ns convalida i ens perjudiquen amb aquest acord. Nosaltres entendríem que no ens convalidessin si s'hagués donat el cas en que la legislació hagués canviat els temaris o el nivell de formació, però sent tot igual ens neguem a acceptar la situació". Un tercer insisteix dient que no s'acaba de creure que la llei ho exigeixi perquè hi ha altres universitats que donen validesa retroactiva a la validació dels estudis del cycle formatiu de grau superior.

Es comprèn la queixa donat que es tracta d'estudiants que estan matriculats a la mateixa escola i han fet els mateixos estudis que els que han ingressat aquest curs, però el cert és que l'acord firmat redueix la implementaria de l'experiència "als estudiants que ingressin a la Universitat a partir d'aquest curs exclusivament". Qualsevol flexibilització que es cregués justa s'hauria d'aplicar en tot cas als estudiants dels diversos ensenyaments i els diversos centres de la Universitat Pompeu Fabra afectats per l'acord esmentat.

En aquesta situació i donat que una revisió de l'acord trigaria segons el que està previst fins l'acompliment dels dos anys establerts, sembla que s'hauria d'anar a alguna fórmula que pogués donar una certa satisfacció als estudiants del centre en el marc propi d'aquest i amb la cooperació dels professors de les assignatures afectades.

En virtut d'aquestes consideracions el síndic creu raonable fer el següent suggeriment:

SUGGERIMENT

Que es valorin els estudis realitzats al cicle formatiu de grau superior per tal que, semblantment als beneficiats per l'acord firmat per la Universitat Pompeu Fabra, els coneixements a adquirits puguin ser tinguts en compte i tenir reflexa en les assignatures corresponents.

Barcelona, 30 de març del 2004
El Síndic de Greuges
Dr. Llorenç Gomis

RESOLUCIÓ DEL SÍNDIC DE GREUGES EN L'EXPEDIENT 148/03, INSTANT PER UNA ESTUDIANT DE LA LLICENCIATURA D'HUMANITATS

Una estudiant de la llicenciatura d'Humanitats presenta una queixa. Es tracta que va necessitar presentar dos certificats iguals, contra les previsions de la Llei de Procediment Administratiu en el sentit que l'administrat no ha de duplicar la documentació si una Administració ja disposa d'ella.

L'estudiant va entrar directament al segon cicle d'Humanitats, i per a fer-ho va demanar a la Universitat de Girona un certificat de notes i un programa d'assignatures. La Universitat de Girona ho va enviar directament a la Pompeu Fabra. En omplir la sol·licitud de convalidació d'algunes assignatures, adjunt a la sol·licitud se li demana un certificat de notes. L'estudiant es posa en contacte amb la secretaria d'Humanitats per comunicar que el document ja estava enviat i li suggereixen que s'aculli a la llei de Procediment Administratiu per no duplicar el document. Però al servei de Gestió Acadèmica s'hi van negar, diu l'estudiant, i li van dir que si no tornava a incloure el certificat de notes no entraria en el procés de convalidació. Ella va demanar que li deixessin fer una fotocòpia, però s'hi van negar aduint que si haguessin de revisar tots els expedients no acabarien mai. Així que va haver de pagar les taxes i demanar a la Universitat de Girona que li enviessin un nou certificat, aquesta vegada directament a ella.

La queixa és que no s'hagi tingut en compte la previsió legal. A la secretaria d'Humanitats, diu, li han recomanat que presenti la queixa, perquè no és la primera vegada que es troben amb aquest problema.

El síndic s'adreça al vicegerent de l'Àrea Acadèmica i li demana informació, que el vicegerent requereix del Servei de Gestió Acadèmica i tramet al síndic, en els termes bàsicament següents.

És pràctica habitual del Servei de Gestió Acadèmica, com no pot ser d'altra manera, recuperar certificats o altra documentació que es trobi en poder d'altres unitats administratives de la UPF, a petició de l'estudiant i sempre que aquest precisi el tràmit pel qual va fer-ne lliurament. La negativa del servei –reconeix la informació tramesa- només es pot atribuir a un moment puntual de desencert fruit possiblement dels excepcionals volums de feina de l'època en que l'estudiant va fer el tràmit. Això, no obstant, no justifica la l'actuació.

Les consideracions continuen mostrant la disposició a demanar excuses a l'estudiant, si el síndic ho considera oportú, així com indicar-li que l'actuació habitual del Servei de Gestió Acadèmica va adreçada a prestar un servei de qualitat als nostres estudiants. Fan constar també una concatenació de dates que possiblement van incidir en què no es resolgués satisfactòriament la demanda: 30 de juny, tràmit de convalidació d'assignatures gestionat per l'SGA, 3 de juliol, petició d'accés al segon cicle, tramitat per la Secretaria d'Humanitats, a la qual formalment correspondria requerir el certificat acadèmic (però no coneixia el tràmit anterior). S'ha de tenir en compte també que el certificat arriba de Girona per correu.

Les consideracions trameses al síndic conclouen finalment: “No es tracta de justificar l’actuació amb aquesta problemàtica de tràmits i dates (de la que en prenem bona nota per millorar el circuit) però sí entenem que va significar una problemàtica no habitual que no va ajudar a resoldre el cas amb la diligència que el propi Servei hi està compromès”.

El síndic celebra la coincidència fonamental de les informacions rebudes i d’acord amb la bona disposició mostrada creu oportú fer la següent

RECOMANACIÓ

Que el Servei de Gestió Acadèmica demani excuses a l’estudiant, tot indicant-li si ho creu oportú que l’actuació habitual va adreçada a prestar un servei de qualitat, i que prengui les mesures necessàries per millorar el circuit i garantir que les previsions sobre drets de l’administrat es facin sempre efectives.

Barcelona, 11 de desembre del 2002
El Síndic de Greuges
Dr. Llorenç Gomis

RESOLUCIÓ DEL SÍNDIC DE GREUGES EN L'EXPEDIENT 150/04, INSTAT PER UN ESTUDIANT DE LA DIPLOMATURA EN CIÈNCIES EMPRESARIALS

Un estudiant de la diplomatura en Ciències Empresarials exposa el seu cas i demana l'ajut del síndic. Només li falta una assignatura per acabar la carrera, una assignatura de la que es va matricular el 29 d'octubre, apart d'una altra que ja havia aprovat i descobreix que no figura a l'expedient. En fer gestions per incloure-la s'assabenta que el seu pla ha deixat d'existir i s'ha de passar al pla nou. Aquest canvi significa per a ell 13,5 crèdits suplementaris d'assignatures a cursar.

La situació de l'estudiant es veu complicada pel fet que a l'empresa on treballa de fa un any l'ha fet fix i li ha augmentat les seves responsabilitats ascendint-lo a responsable de logística, amb una dedicació més gran que li dificultaria més encara seguir classes ulteriors. Ha fet diverses gestions a la Universitat, però l'extinció del pla vell sembla impedir qualsevol sortida.

Les gestions del síndic són molt ben acollides i el director de l'escola de Ciències Empresarials li explica que el cas està en vies de solució. La professora de l'assignatura que tenia pendent l'ha aprovat i els altres quatre crèdits que faltaven són els que corresponen a l'idioma que tenia aprovat i no figurava a l'expedient. En conseqüència, la cap de la secretaria dels Estudis Empresarials comunica al síndic que l'estudiant ha assolit les condicions necessàries per sol·licitar el títol de diplomad en Ciències Empresarials i que segons informació de Gestió Acadèmica la seva sol·licitud ja s'està tramitant.

Realitzada la mediació amb resultat favorable, es poden ja arxivar les diligències i tancar l'expedient.

Barcelona, 24 de febrer del 2004
El Síndic de Greuges
Dr. Llorenç Gomis

RESOLUCIÓ DEL SÍNDIC DE GREUGES EN L'EXPEDIENT 152/04, INSTAT PER UN PROFESSOR DEL DEPARTAMENT D'ECONOMIA I EMPRESA

Un professor titular universitari interí del departament d'Economia i Empresa s'adreça al síndic, li exposa el seu cas i li demana una mediació per tal de trobar una solució el menys traumàtica possible per totes les parts implicades.

El professor era titular interí des de 1995. El departament va nomenar una comissió per avaluar la seva tasca investigadora i va estimar que no era prou bona per a que el departament li oferís una plaça de funcionari. El professor ho troba qüestionable i estima que es pot provar que la seva capacitat investigadora és superior a la mitjana dels titulars de Catalunya i Espanya encara que no arribi al nivell d'excel·lència que el departament vol imposar. Però ja que el departament no vol que segueixi ha provat de trobar un lloc de treball "raonable". Ha fet oposicions, però s'ha trobat amb candidats "locals" que s'han emportat la plaça. Està disposat a anar-se'n, però necessita temps. Suggereix un segon any i, si fos possible, que se l'ajudés a trobar-la.

El departament li va donar un ultimàtum perquè renunciés a la seva plaça interina de titular abans del 31 de desembre del 2003, i en aquest cas el contractarien fins a final de curs, o bé demanarien a la Comissió de Professorat de la Universitat que el cessés. D'aquí ve la petició de mediació.

El síndic va parlar amb el director del departament sobre les possibilitats de solució del problema de comú acord amb el professor. El director del departament li va avançar abans de Festes els termes d'un possible acord que donés més temps al professor i finalment les dues parts van arribar efectivament a un acord en aquest sentit. En confirmar-li el mes de gener l'acord al que s'havia arribat el director agraeix en nom del departament la col·laboració del síndic. Realitzada doncs la mediació es pot tancar l'expedient i arxivar-ne les diligències.

Barcelona, 19 de febrer del 2004
El Síndic de Greuges
Dr. Llorenç Gomis

RESOLUCIÓ DEL SÍNDIC DE GREUGES EN L'EXPEDIENT 153/03, INSTAT PER UNES FUNCIONÀRIES DE L'ESCALA ADMINISTRATIVA, SECRETÀRIES DE CAPS DE SERVEI

El setembre del 2003 el síndic rep una queixa de les secretàries dels caps de servei, funcionàries de l'escala administrativa, que demana la seva intervenció. Aquest col·lectiu exposa que el 20 d'abril del 2001 va presentar una petició de reconeixement i requalificació de llocs de treball que finalment va donar lloc a una proposta verbal de la vicegerència de Recursos Humans i Organització en una reunió mantinguda el 13 de juny del 2003. Les funcionàries tenien i tenen el nivell 14 amb un complement específic a. La proposta consistia en la creació d'un lloc de treball nou que incorporés les funcions que estaven portant a terme aquestes funcionàries, amb categoria de C20, que s'hauria de proveir mitjançant concurs específic i amortització del lloc de treball actual.

Les secretàries de cap de servei que firmen l'escrit, al que adjunten diversa documentació, expliquen que no van acceptar el plantejament de creació de nova plaça perquè consideren que es tracta d'una requalificació de la plaça que ocupen de forma definitiva des que se'ls va assignar l'1 de juliol de 1994. El que demanen elles és un canvi de nivell, i invoquen precedents en que s'ha fet sense oposició i sobretot raons de reconeixement de l'augment de feina i responsabilitats que s'ha produït al llarg dels anys. Recorden també que el seu col·lectiu ha passat per l'estudi d'una consultora externa, tal com va acordar la comissió econòmica del Consell Social el febrer del 2002, encara que, manifesten, "en cap moment no hem tingut accés al resultat final d'aquest estudi". (Convé tenir present que l'article 126 c) dels Estatuts de la Universitat Pompeu Fabra estableix que són drets del personal d'administració i serveis de la Universitat «ser avaluat objectivament en l'exercici de les seves funcions i conèixer el resultat d'aquesta avaluació".)

El síndic manté diverses reunions amb el col·lectiu de secretàries de cap de servei i l'actual vicegerent de Recursos Humans i Organització i tracta d'arribar a una mediació tot tenint en compte les consideracions d'uns i altres. Un salt de nivell de 14 a 20 no seria acceptable sense concurs, recorda la vicegerència, i d'altra banda les xifres corresponents a la categoria C20 es van fixar òbviament amb referència al lloc de treball de les secretàries de cap de servei. La petició d'una equiparació econòmica amb les secretàries de vicerector, de nivell 16 a, no tindria en compte que aquestes són de lliure designació, i per tant poden ser excloses d'aquest lloc de treball per decisió dels seus superiors. Això fixa uns límits per dalt a la pretensió.

Si el nivell que semblés adient donats els canvis en el lloc de treball fos el 16 i la retribució equivalent a la anual del nivell 20 (o del 19, d'acord amb una conversa de la presidenta de la Junta de Personal d'Administració i Serveis amb una representació de les secretàries de cap de servei), la fórmula final podria ser la de nivell 16 amb uns complements que donessin com a xifra global la quantitat equivalent als nivells 19 o 20, ja oferts per aquest lloc de treball.

Com que de les converses semblava desprendre's una oscil·lació mínima, el síndic esperava que les parts arribessin a un acord final . No ha estat així per ara, i en conseqüència el síndic ha de renunciar a la mediació intentada i optar per formular una recomanació o un suggeriment.

D'acord amb aquestes consideracions creu de raó doncs formular la següent

RECOMANACIÓ

Que, sense més dilacions, es reconegui a les funcionàries esmentades que tenen com a lloc de treball el de secretàries de cap de servei el grup C nivell 16 tal com va proposar la consultora externa.

Com que el problema plantejat no quedaria del tot resolt amb el simple canvi de nivell, el síndic, sense voler envair competències de ningú, es permet fer també el següent

SUGGERIMENT

Que al reconeixement del nivell 16 s'afegeixin els complements adequats per portar la retribució global a la xifra anteriorment prevista per la vicegerència en resposta a la petició de les esmentades funcionàries.

Barcelona, 22 d'abril del 2004
El Síndic de Greuges
Dr. Llorenç Gomis

RESOLUCIÓ DEL SÍNDIC DE GREUGES EN L'EXPEDIENT 155/04, INSTANT PER UNA ESTUDIANT DE LA LLICENCIATURA EN COMUNICACIÓ AUDIOVISUAL

Una estudiant de la Llicenciatura en Comunicació Audiovisual s'adreça al síndic i exposa el seu cas. Ha suspès cinc vegades una assignatura de primer curs, Història del Món Contemporani, amb el mateix professor, inclosa la cinquena convocatòria, que li va ser atorgada per la Comissió Acadèmica del Consell Social. L'estudiant estava seguint el tercer curs i aprovant condicionalment les assignatures. La condició es devia a que no estava matriculada, per no tenir complet el primer cicle en virtut del suspens d'Història del Món Contemporani i unes altres assignatures pendents. Ara es troba doncs que no solament no pertany ja a la Universitat en virtut de les normes de permanència, sinó que no té dret a cap certificat d'estudis per les assignatures aprovades i els crèdits obtinguts en no tenir el primer cicle complet.

Per tractar de resoldre la seva situació l'estudiant va fer cas del consell d'alguns companys –que li han fet costat amb mobilitzacions i difusió d'impresos- i va demanar revisió d'examen. El degà va nomenar tribunal, segons prescriu la normativa, i el tribunal, escoltat el professor i també excepcionalment l'estudiant, va ratificar el suspens. La normativa no preveu que el tribunal esbrini per si mateix els coneixements de l'estudiant en la matèria, sinó que es limita a preveure que, “a l'objecte d'assegurar la possibilitat d'efectuar una revisió de qualificacions”, els professors estaran obligats a guardar els exàmens tres mesos. La revisió d'exàmens és doncs una revisió de l'examen ja fet i és previsible que el resultat habitual en aquests casos sigui la ratificació de la nota que ha posat el professor, que és qui ha donat les classes i l'especialista en la matèria. El síndic ha comentat el cas amb algun membre del tribunal i creu que la revisió es va efectuar correctament segons la normativa existent i que el tribunal no va tenir dubtes en la ratificació.

Aquest nou cas, a parer del síndic, reforça la necessitat, ja exposada i reiterada en resolucions anteriors, que la Universitat Pompeu Fabra, com han fet ja altres setze universitats espanyoles (vegi's: Luis Espada Recarey: “Evaluación curricular o por compensación: otra forma de Calificación Académica, Vigo, 2003, i Luis Espada Recarey & María Lorenzo Barreira: “Normativa de permanencia y de evaluación por compensación de las Universidades españolas. Puntos de encuentro y divergencias, Vigo 2003), estableixi una avaluació curricular que permeti resoldre equitativament casos semblants.

Com diu la normativa establerta per la Universitat de Girona, “aquesta normativa d'avaluació per compensació es basa en la idea que l'avaluació de l'estudiant al final dels seus estudis es faci tenint en compte la seva trajectòria global”. Més encara afegeix: “Atès que sovint la finalització del primer cicle d'una titulació permet l'accés al segon cicle d'una altra, sembla oportú establir també el mecanisme de compensació per a la finalització del primer cicle”.

Si la nostra universitat tingués unes normes semblants i l'estudiant hagués aprovat ja les altres assignatures del primer cicle, un cas com aquest no s'hauria produït. I no solament l'estudiant no toparia amb les normes de permanència, que

li impedeixen tenir una altra oportunitat en la mateixa assignatura, sinó que l'avaluació curricular del primer cicle li hauria permès alhora superar l'escull de l'assignatura i també tenir complet el primer cicle, poder matricular-se del segon i que les bones notes que té ara –i que no li valen de res, perquè en no tenir el primer cicle no està matriculada- podrien figurar a l'expedient.

Es dona la circumstància que l'estudiant en el primer curs treballava i tenia notes baixes, i les notes han millorat a segon des que va deixar la feina i encara més a les assignatures de tercer –excel·lents, notables i només un aprovat. Però aquestes noves notes no figuren naturalment a l'expedient perquè no està matriculada. De manera que probablement ni tan sols hauria hagut de recórrer a l'avaluació curricular una altra vegada al final de la carrera. L'assignatura en qüestió que té suspesa és de quatre crèdits. Sense posar en dubte la justícia de les repetides avaluacions negatives, sembla desproporcionat que 4 crèdits impedeixin acabar una carrera de 300.

L'experiència d'altres universitats que recentment han introduït l'avaluació curricular –la Complutense i l'Autònoma de Madrid, concretament- és molt positiva. En demanar a les respectives defensores la normativa el síndic demanava també alguna impressió treta de la seva experiència. La defensora de l'Autònoma de Madrid li ha escrit que “en la UAM está resultando muy bien y todo el mundo está bastante contento” i la de la Complutense conclou que “al contrario de lo que algunos puedan pensar lo de los tribunales de compensación no es un coladero, y eso queda claro viendo la actuación de los Tribunales en estos años de andadura”.

La defensora de la Complutense explica també que com a resultat de l'experiència el Consell de Govern està introduint modificacions que permetin donar solució a casos plantejats: elevar d'un 4 a un 5 el percentatge de crèdits compensables, que beneficia especialment els alumnes de titulacions de primer cicle i eliminar la necessitat de demanar la compensació a data fixa i estendre els beneficis del Tribunal de Compensació “a alumnos de años atrás que no pudieron obtener su licenciatura porque entonces no existía Tribunal de Compensación”. Han trobat que en bastants casos ho demanen “gentes que llevan años trabajando como Físicos o Químicos y sin embargo les falta una asignatura para serlo”.

El síndic ha parlat amb el vicerector de Programació, Docència i Avaluació i amb el degà del centre. El degà dels Estudis de Comunicació Audiovisual ha posat tot el seu interès en que al menys l'estudiant aprovi les tres assignatures que li resten del primer cicle -sense comptar la de Història del Món Contemporani- de cara a facilitar-li l'eventual continuació d'estudis en un altre centre. El vicerector de Programació, Docència i Avaluació, per la seva banda, està disposat a iniciar l'estudi corresponent a la possible introducció a la Universitat Pompeu Fabra de l'Avaluació Curricular per Compensació que el síndic ha recomanat repetidament.

En virtut de totes aquestes consideracions el síndic creu de raó fer una recomanació i un suggeriment.

RECOMANACIÓ

Que l'autoritat acadèmica de la Universitat Pompeu Fabra iniciï el procés d'adopció de l'Avaluació Curricular per Compensació

SUGGERIMENT

Que en el procés d'estudi de la normativa corresponent s'inclogui, com s'ha fet en alguna altra Universitat, una disposició transitòria que beneficiï, bé sigui per una vegada o en general, casos anteriors, o al menys que inclogui els casos objecte de resolució per aquest síndic en que s'havia demanat l'Avaluació Curricular per Compensació.

Barcelona, 19 de febrer del 2004
El Síndic de Greuges
Dr. Llorenç Gomis

RESOLUCIÓ DEL SÍNDIC DE GREUGES EN L'EXPEDIENT 156/04, SOBRE LA MATRÍCULA D'UNA ESTUDIANT

Una estudiant procedent d'una altra Universitat que havia convalidat assignatures a la Universitat Pompeu Fabra s'adreça al síndic, li exposa el seu cas i li demana que l'ajudi a resoldre'l adequadament.

L'estudiant ha rebut amb data de 20 de febrer del 2004 una carta del servei de Gestió Acadèmica en la que se li comunica una resolució del vicerector corresponent en el sentit de no acceptar l'ingrés sol·licitat per l'estudiant el 4 de setembre del 2003 i, en conseqüència deixar sense efecte la sol·licitud de matrícula formulada. La raó és que segons la normativa de la UPF el nombre de crèdits que cal superar durant el primer any dels estudis que seguia l'estudiant és de 36 i el certificat d'estudis del centre d'origen dona com a superats 33 en el primer any.

L'estudiant es queixa que aparentment ningú fins el 20 de febrer hagi revisat la documentació presentada per l'estudiant per advertir-li que el seu perfil no era l'adequat. Consultat el departament d'Ensenyament de la Generalitat li diuen que no veuen adient aplicar les normes de permanència d'una Universitat a l'expedient d'una altra i que en tot cas s'hauria hagut de fer al juliol o al setembre i no al mes de febrer. És per consell del departament d'Ensenyament que l'estudiant s'adreça al síndic.

El síndic estudia el cas amb el cap del servei de Gestió Acadèmica, que reconeix i es dol del retard. D'aquesta conversa i l'estudi de la documentació aportada per l'estudiant i demanada pel síndic s'arriba a la conclusió que l'estudiant té dues opcions. Una és l'anul·lació de la matrícula, amb retorn de l'import per la Universitat, amb la qual cosa la situació tornaria a ser l'anterior, és a dir, els estudis realitzats al centre anterior. L'altre, mantenir el recurs de reposició que ja havia presentat, per tal de poder seguir els seus estudis a la Universitat Pompeu Fabra, al menys fins el mes de juliol. L'estudiant opta per la primera via i el servei informa el síndic, i a l'estudiant, sobre els passos a fer.

Realitzada la mediació, el síndic considera que es poden arxivar les diligències i tancar l'expedient.

Barcelona, 16 de març del 2004
El Síndic de Greuges
Dr. Llorenç Gomis

RESOLUCIÓ DEL SÍNDIC DE GREUGES EN L'EXPEDIENT 157/04,
INSTAT PER UNA LLICENCIADA EN ADMINISTRACIÓ I DIRECCIÓ
D'EMPRESSES

Una llicenciada en Administració i Direcció d'Empreses per la UPF s'adreça al síndic i demana la seva intervenció. Va acabar la carrera l'any 2001 i des del mateix any resideix i treballa a Wiesbaden, capital de l'estat alemany de Hessen, a un organisme dependent del ministeri de Finances.

Tot i haver acabat la carrera fa dos anys i mig no disposa encara del títol corresponent. Fins ara i donat el contracte de treball que té ha estat suficient la presentació d'una traducció jurada del rebut conforme ha realitzat el pagament per a disposar del títol de llicenciada. Les institucions alemanyes no comprenen que els llicenciats espanyols triguin tant a disposar del títol. Ara, davant d'un ascens a l'administració i per a la qualificació d'una determinada posició, necessita el títol. També el necessita per la necessària convalidació de la llicenciatura en ADE per la Diplom-Kauffrau. El ministeri de Ciència de l'estat federat de Hessen no procedirà a expedir la convalidació fins que tingui el títol de llicenciada.

El síndic fa les gestions corresponents i finalment el cap del servei de Gestió Acadèmica li comunica que ja tenen el títol i es posaran en contacte amb la llicenciada per tal que el pugui tenir al seu poder el més aviat possible. El síndic comunica la notícia per correu electrònic a la llicenciada i dóna ordre d'arxivar les diligències i tancar l'expedient d'aquesta mediació.

Barcelona, 20 d'abril del 2004.
El Síndic de Greuges
Dr. Llorenç Gomis

RESOLUCIÓ DEL SÍNDIC DE GREUGES EN L'EXPEDIENT D'OFICI 158 / 04

Al llarg dels vuit anys que el síndic que firma aquesta resolució ha complert les seves funcions a la Universitat Pompeu Fabra ho ha fet d'acord amb el reglament aprovat el 8 de març de 1995. En acostar-se el moment de dotar-se la Universitat de nous reglaments després de tenir aprovats els Estatuts del 2003, el síndic vol expressar la seva satisfacció pel marc que el reglament ha donat a la seva activitat. I alhora gosa fer als òrgans competents dos petits suggeriments en la preparació del nou reglament per a que sigui més ajustat a la realitat del funcionament d'aquest òrgan.

Es tracta d'incloure una pràctica que ja s'ha fet habitual i profitosa i és la de donar per part de l'autoritat acadèmica resposta escrita a les recomanacions i suggeriments del síndic, de manera que en quedi constància i pugui ser inclosa aquesta resposta a l'informe anual del síndic al claustre.

L'altre suggeriment seria de suprimir la disposició addicional única, els termes de la qual no s'han arribat a aplicar mai, i que, d'altra banda, potser no cal que tinguin el seu lloc al reglament.

Barcelona, 1 d'abril del 2004
El Síndic de Greuges
Dr. Llorenç Gomis

RESOLUCIÓ DEL SÍNDIC DE GREUGES EN L'EXPEDIENT 159/04, INSTANT PER UNS ESTUDIANTS DEL MÀSTER EN GESTIÓ PÚBLICA

Dinou estudiants del mestratge en Gestió Pública fan arribar al síndic una carta en la que expressen la seva insatisfacció pel servei de Borsa de Treball i de Pràctiques Professionals de l'IDEC (Institut d'Educació Contínua).

Les raons són bàsicament tres. D'una banda dos companys de promoció no s'havien pogut encara incorporar als llocs previstos a la Generalitat de Catalunya i no estaven realitzant les pràctiques professionals a cap institució. D'altra banda vuit dels vint-i-tres alumnes de la 14 edició del Màster són originaris d'indrets on no es parla la llengua catalana i, pel fet que en el document on es detallava l'oferta de places estimen que no es detallava prou clarament quin nivell de llengua catalana era necessari alguns van escollir ofertes on no tenien possibilitat de ser seleccionats. I tercer, que no van poder accedir a les memòries de pràctiques que contenen la valoració que van fer els estudiants de promocions anteriors.

Aquestes consideracions van obtenir resposta puntual per part de la coordinadora acadèmica del Màster i les responsables del programa de pràctiques professionals. Precisen que pels 21 estudiants sol·licitants de pràctiques a través de l'IDEC es van proposar 29 places. Que es continuava treballant per resoldre els dos casos pendents (un d'ells ja s'ha resolt posteriorment). Que de les 29 ofertes de pràctiques, 15 tenien clarament definit el requisit de català i en les 14 restants no era un requisit a priori. Consideren així que el 8 estudiants no catalano-parlants han tingut suficients alternatives. I finalment que prenen nota dels suggeriments d'ampliació de la informació.

De les converses realitzades, principalment amb l'estudiant que encara no ha pogut realitzar les pràctiques i la coordinadora acadèmica del Màster, se'n desprèn que no hi ha cap queixa del Màster com ensenyament, ben a l'inrevés, i que la preocupació dels estudiants és per les pràctiques i la "rapidesa, flexibilitat i efectivitat" que promet el fulletó publicitari. Aquesta preocupació, a parer dels responsables del servei, sembla molts cops excessiva, com si de la pràctica n'esperessin trobar un lloc de treball, el que molt rarament és el cas. Aquest grau d'inquietud es reflecteix en un altre punt conflictiu. Els estudiants troben que una hora és poc per a decidir entre les ofertes i el servei per la seva banda no vol que les institucions que ofereixen pràctiques es vegin assetjades per les preguntes dels sol·licitants, cadascun per la seva banda.

El síndic confia en que es resolgui favorablement l'únic cas pendent en aquests moments i se li pugui oferir una pràctica, tot i que ja anteriorment se n'havia ofert una que ell no va acceptar, i tothom quedi finalment satisfet del desenllaç. I pel que fa a les peticions dels estudiants li sembla de raó fer el següent

SUGGERIMENT

Que els estudiants del Màster en Gestió Pública tinguin oportunitat d'accedir a les memòries de pràctiques que contenen la valoració que de la seva experiència a les institucions escollides han fet els estudiants de promocions anteriors.

Barcelona, 27 d'abril del 2004

El Síndic de Greuges

Dr. Llorenç Gomis

RESOLUCIÓ DEL SÍNDIC DE GREUGES EN L'EXPEDIENT 160/04, OBERT D'OFICI A REL D'UN SUGGERIMENT DE LA RECTORA DE LA UPF I DE L'EXPEDIENT 136/03

El possible establiment d'un Codi Ètic de la Universitat Pompeu Fabra va ser objecte d'una conversa de la rectora amb el síndic que es va reflectir també en la resolució de l'expedient 136/03 sobre un cas d'assajament percebut per una professora. L'encàrrec fet al síndic d'explorar el terreny ha portat a un seguit de consultes orals i escrites, estudi de projectes semblants a altres universitats i institucions, que el síndic tracta de condensar en la següent resolució. Voldria amb ella facilitar la tasca dels qui s'encarreguin formalment de dur a terme el projecte.

En l'establiment d'un Codi Ètic sembla que s'haurien d'evitar dos esculls. El primer és que el Codi quedi com un document que es va redactar i aprovar tal dia de tal any, sense que ulteriorment hagi tingut cap efecte en les normes ni en l'ambient de la comunitat universitària. El segon és que es concreti finalment en una història de judicis i sancions, que no representi una realització efectiva de valors ni millori l'ambient de la comunitat universitària.

Entre aquests extrems s'hauria de trobar la manera de reconèixer i precisar els valors que es volen tenir com a propis i els mètodes per millorar el coneixement de la vida universitària i aconseguir graus successivament més elevants d'excel·lència en l'aplicació dels valors proposats, tot i fer-ho per vies de cooperació voluntària i de perfeccionament de la normativa.

En tres camps sembla que seria bo establir criteris ètics i deontològics tendents a assolir aquests objectius.

El primer, en el que ja s'ha avançat més, és el de la investigació i la recerca. L'àmbit de les Ciències de la Salut i de la Vida de la Universitat Pompeu Fabra i el personal investigador de l'Institut Municipal d'Investigació Mèdica (IMAS) van establir un *Codi de Bones Pràctiques Científiques* que van adoptar amb el propòsit que hi comprometi també els científics que en el futur s'incorporin als centres esmentats, l'introdueixin als plans d'estudis dels programes de formació del personal investigador. Aquest Codi es va publicar el juliol del 2000.

El Codi comprèn apartats sobre Supervisió del personal investigador en formació, Preparació de protocols de recerca; Documentació, emmagatzematge, custòdia i compartició de les dades, registres i material biològic o químic resultant de les recerques; Projectes de recerca patrocinats per la indústria sanitària o per altres entitats amb finalitat de lucre; Pràctiques de publicació; Autoria dels treballs científics; Pràctica del "Peer Review" i Comitè per a la integritat de la recerca. Aquest comitè és un òrgan constituït lliurement i voluntàriament per investigadors de l'IMAS i del Departament de Ciències Experimentals i de la Salut de la Universitat Pompeu Fabra, que actua de manera independent amb l'únic objectiu de donar suport a la qualitat de la recerca i contribuir a mantenir-ne la integritat.

Amb l'acord dels organismes que en tenen la propietat aquest Codi es podria incorporar al Codi Ètic, bé íntegre, bé resumit i remetent-se a la integritat recollida en un annex.

El segon camp podria ser el de les avaluacions, aspecte que tot i tenir un fort contingut ètic i tenir una impotència central en el servei universitari ha estat potser poc debatut i estudiat. Convindria establir en aquest àmbit els valors que es proposen i els deures que s'haurien d'establir per uns i altres.

Com a contribució a aquest segon camp el síndic es permet incorporar a aquest escrit uns principis deontològics sobre avaluacions, que fa pocs mesos va redactar, comunicar a alguns vicectors i altres responsables de la casa, tot recollint després observacions que se li havien fet i que agraeix.

PRINCIPIS DEONTOLÒGICS SOBRE AVALUACIÓ

1. La Universitat dóna uns ensenyaments reglats als estudiants. Els encarregats d'impartir-los són els professors.
2. La Universitat certifica a la societat, amb el títol que concedeix, els coneixements adquirits per l'estudiant. Els professors són els encarregats d'avaluar els coneixements adquirits. El mitjà habitual de fer-ho és l'examen o prova.
3. El professor transmet els seus coneixements a través de la classe. L'examen té per objecte avaluar el grau de coneixement adquirit per l'estudiant. Es referirà bàsicament el que hagi ensenyat el professor. El professor decidirà les preguntes i avaluarà les respostes. S'evitarà que l'examen es refereixi a coses no explicades i també que sigui avaluat per persona diferent de la que ho ha explicat.
4. L'estudiant té dret a ser avaluat personalment pel professor respecte a la assimilació dels coneixements impartits pel mateix professor a classe. I té la obligació de fer-ho lleialment sense valer-se de documents no autoritzats, apunts o notes ocultes, sense l'ajut d'altres companys i, naturalment, sense copiar, ni tan sols parcialment, exàmens d'altres. Seria bona alguna forma de compromís que sensibilitzés a l'estudiant.
5. La Universitat prendrà les mesures adequades perquè l'acte d'examinar-se per escrit es faci en condicions que evitin o dificultin el frau. El professor vigilarà personalment els exàmens. Si detecta que uns estudiants copien, sigui de papers propis o amb l'ajut d'altres, suspènndrà l'examen dels implicats i el substituirà per un examen oral en el dia que fixi. S'evitarà fer perdre la convocatòria, sobretot a l'estudiant a qui copiaven. El professor podrà sol·licitar la identificació de l'estudiant en qualsevol moment de l'examen.
6. Es sol concedir a l'estudiant el dret a demanar revisió d'exàmens. La revisió sol consistir en que el professor explica i justifica a la vista de l'examen l'avaluació que n'ha fet. Serveix per augmentar els coneixements de l'estudiant i comprendre la justícia de la nota. Però seria bo que servís també per ampliar la informació del professor sobre l'aprofitament de l'estudiant, amb la possibilitat tant de millorar la nota com de rebaixar-la.
7. Es aconsellable la avaluació contínua, sempre que es pugui realitzar. En aquest cas les notes parcials (coneixements teòrics, pràctiques, treballs) faciliten l'avaluació equitativa. En algun centre hi ha un percentatge petit de l'avaluació que és subjectiu del professor, sense prova objectiva, i que avalua el grau d

‘interès, la participació, l’esperit d’equip o altres condicions personals de l’alumne apreciades pel professor. En aquest cas s’ha d’evitar però que la nota per “valoració subjectiva” pugui ser determinant en la qualificació de suspens d’un estudiant. El suspens s’ha de poder justificar sempre per un examen o prova, escrit o bé oral.

8. El fet que el suspens tingui més valoracions numèriques possibles que les notes (aprovat, notable, excel·lent) es una causa de problemes. El professor només pot avaluar l’aprovat, per exemple, amb un 5 o un 6 i tot els casos s’han d’incloure dues possibilitats. Mentre que un suspens es vot qualificar amb un 0, un 1, un 2, un 3 i un 4, apart dels decimals. ¿Es pot qualificar amb un 0 el que ha donat una resposta, encara que insuficient? S’agreuja la problemàtica amb la tendència a utilitzar el 0 no com a judici intel·lectual sobre el grau de coneixements exhibits, sinó com a una mena de càstig per conductes èticament indegudes, com per exemple copiar. Encara més ¿es equitatiu posar un zero igualment al que copia que al que es deixa copiar? Hi pot haver professor que té tendència a no posar un 0, un 1 i un 2, i un altre que en canvi s’estimi més posar aquestes notes ben baixes que poden afectar negativament la mitjana de l’estudiant o impedir-li fruir de l’apte per compensació, en cas que estigui establert. Convindria precisar criteris sobre aquesta ampla gamma de possibilitats de suspens.

9. Diverses universitats tenen establerta l’avaluació curricular. Es tracta de fer possible que l’avaluació de l’estudiant al final dels seus estudis es faci tenint en compte la seva trajectòria global (avaluació curricular) tot i no haver superat una assignatura o un nombre reduït de crèdits. La nota baixa no es canvia, però al costat es posa una indicació: “apte per compensació”. No es poden compensar ni el pràcticum ni el projecte de final de carrera. Hi ha un tribunal als diversos centres i l’avaluació curricular es pot sol·licitar un cop al final de la carrera o bé dos, una en cada cicle. L’avaluació curricular permet també salvar casos en que l’assignatura no aprovada ho és en virtut de les normes de permanència, per haver esgotat les convocatòries o no ser-li concedida la cinquena. La Universitat disposa amb l’avaluació curricular, si l’estableix, d’un recurs per resoldre amb equitat casos d’altra manera insolubles.

El tercer camp del possible Codi Ètic de la Universitat tendria a establir criteris i determinar valors pel que fa a les relacions humanes. Les relacions humanes podrien estudiar-se en molts ordres. N’esmentaré dos.

Un àmbit que seria bo estudiar seria el dels departaments. No pas a aquesta universitat sinó a totes els departaments que reuneixen tot el professorat d’un àmbit determinat poden lògica i comprensiblement convertir-se en nius de raons, lloc de divergències i formació de grups enfrontats i, en definitiva, font de conflictes entre persones, unes més poderoses, altres més dèbils. La repercussió d’un hipotètic mal ambient tant en la docència com en la recerca són obvis i la influència en l’alumnat previsible.

Un altre aspecte que seria bo estudiar i recollir al Codi Ètic seria el del que s’ha convingut en anomenar “mobbing” o assetjament. Precisament la resolució que va contribuir a engegar aquest projecte tenia relació amb aquest fenomen. El qui d’una manera conscient o inconscient practica l’assetjament d’una altra persona tracta d’impedir que la víctima s’expressi, d’aïllar-la, de desconsiderar-la amb els

seus iguals, de desacreditar el seu treball i de vegades fins i tot el resultat és comprometre la seva salut. D'altra banda, per afrontar i superar l'assetjament psicològic la persona que el pateixi n'ha de prendre consciència, tenir cura la seva salut, buscar aliats, fer front al problema amb valentia i lluitar sense odi.

El síndic conclou que, en virtut de totes aquestes consideracions, pot fer el següent

SUGGERIMENT

Que el Consell Directiu nomeni una comissió, de la que podria formar part el Síndic de Greuges, que s'encarregui de redactar un codi ètic que pogués ser aprovat pels organismes pertinents de la Universitat Pompeu Fabra.

Barcelona, 28 d'abril del 2004.

El Síndic de Greuges

Dr. Llorenç Gomis

RESOLUCIÓ DEL SÍNDIC DE GREUGES EN L'EXPEDIENT 161/04, OBERT D'OFICI EN RELACIÓ AMB RESOLUCIONS ANTERIORS.

Una de les necessitats en que més ha insistit el síndic en resolucions anteriors és la de dotar-se la UPF d'un instrument del que altres universitats ja disposen i que ha mostrat la seva contribució a la harmonia i l'equitat en la vida universitària: la introducció de l'avaluació curricular per compensació, que permet avaluar el conjunt d'un expedient acadèmic i superar l'obstacle insalvable que pot representar una sola assignatura suspesa que impedeix acabar la carrera i disposar del títol o fins i tot tenir el primer cicle complet i ser admès en una altra universitat per completar els estudis.

Aquest fenomen, comprovat pel síndic i al que s'ha referit en diverses resolucions, com per exemple la 82/00, la 144/03 i la 155/04, si s'afrontés correctament completaria les normes de permanència i aportaria més equilibri al conjunt de la normativa.

Afortunadament no fa gaire el vicerector de Programació, Docència i Avaluació de la nostra universitat ha encarregat als serveis tècnics un estudi sobre aquesta avaluació curricular per compensació, que ja s'ha realitzat. Tot esperant que el projecte vagi endavant, el síndic gosa fer el següent

SUGGERIMENT

Que en el projecte d'introducció a la normativa de la UPF de l'avaluació curricular per compensació es tinguin en compte situacions com les descrites en les resolucions en les que el síndic hi ha fet referència per tal que els interessats poguessin acollir-se, ni que fos amb caràcter excepcional i retroactiu –ha passat en altres universitats-, als beneficis previstos en la corresponent normativa.

Barcelona, 28 d'abril del 2004.
El Síndic de Greuges
Dr. Llorenç Gomis

RESOLUCIÓ DEL SÍNDIC DE GREUGES EN L'EXPEDIENT 162, OBERT D'OFICI EN RELACIÓ AMB ELS EXPEDIENTS 131/03, 139/03 I 154/04

En alguns expedients oberts i en conversa amb estudiants que presentaven una queixa per una altra raó, l'estudiant ha parlat al síndic dels programes Erasmus, unes vegades per referir-se al reconeixement dels estudis cursats a fora, altres a la falta de places i sovint als problemes que la presència d'estudiants estrangers suscita per l'ensenyament en llengua catalana. Cap d'aquests problemes era prou greu en el cas concret per donar peu a una recomanació, però sí que mereixen ser recollits, tot i saber que la internacionalització es un objectiu de la nostra universitat i un desig de la gran majoria dels estudiants avui.

Un 20 per cent de l'última promoció de graduats de la nostra universitat ha realitzat una estada a l'estranger durant la seva vida acadèmica. La Universitat Pompeu Fabra és, en termes relatius, la universitat espanyola que té més estudiants en el programa Erasmus. Un 5 per cent dels estudiants matriculats provenen d'universitats estrangeres. I pel curs vinent (2004-2005) la UPF ha convocat un total de 596 beques per a estudiar a l'estranger. Pel que fa als estudiants estrangers, en aquest curs 951 realitzen una estada a la nostra universitat.

La valoració dels estudiants de la UPF de la seva estada a l'estranger és molt bona i un estudiant em deia que realitza la carrera amb l'esperança de seguir una assignatura concreta a una universitat estrangera molt especialitzada. No és estrany que hi hagi qui es queixi de falta de places Erasmus, ni que la situació no sigui igual a tots els centres.

Pel que fa al català, els estudiants internacionals que cursen estudis a la nostra universitat són informats abans i un cop a Barcelona de l'idioma en el qual s'imparteixen les assignatures de les diferents titulacions de la UPF. Un cop a Barcelona, els professors coordinadors d'intercanvi fan una tutoria personalitzada on s'informa també de la qüestió de la llengua. I encara hi ha cursos gratuïts d'ensenyament de català per als estudiants estrangers.

A rel de la queixa d'un estudiant que no estava d'acord amb que la classe es fes en castellà en atenció a un (o no sé si més) estudiant Erasmus tot i que la majoria n'era partidària, la professora em deia que el problema depèn també que hi hagi prou grups en la llengua que l'estudiant estranger entén. S'hauria de tenir en compte aquest aspecte per valorar l'eventual problema lingüístic que es pugui presentar. En conjunt, però, sembla que la situació és satisfactòria.

En virtut d'aquestes consideracions el síndic ordena tancar els expedients esmentats i arxivar-ne les diligències i creu de raó fer els següents

SUGGERIMENTS

Que es vetlli per la completa i clara informació a l'estudiant estranger de les llengües en que s'imparteixen les assignatures i que l'oferta sigui suficientment

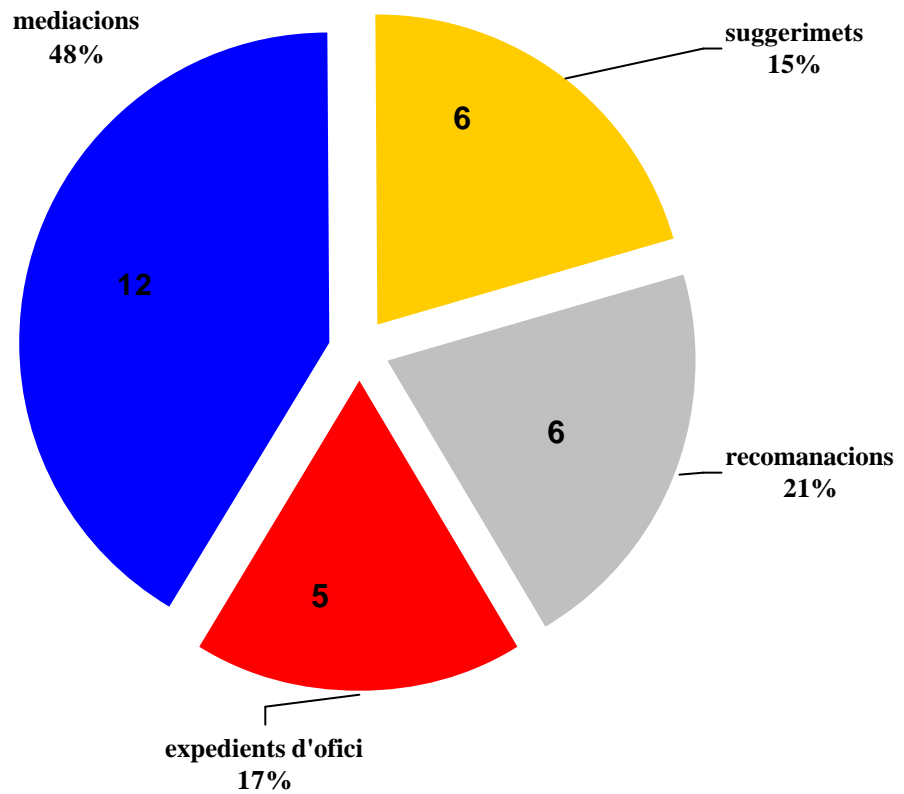
temptadora. Que es vetlli perquè els centres que tinguin molta demanda de places Erasmus a l'estranger s'esforcin en trobar suficient oferta.

Barcelona, 27 d'abril del 2004.
El Síndic de Greuges
Dr. Llorenç Gomis

2.2 - Dades Estadístiques

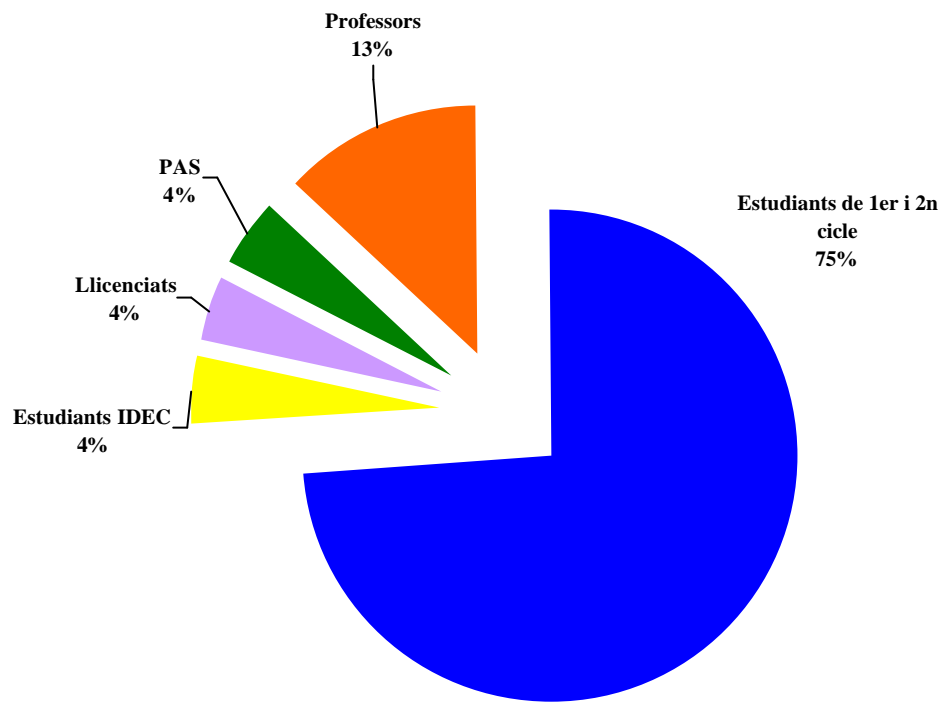
Les dades estadístiques del VIII informe anual del síndic de greuges, s'han centrat en les divisions següents:

Tipus d'actuacions

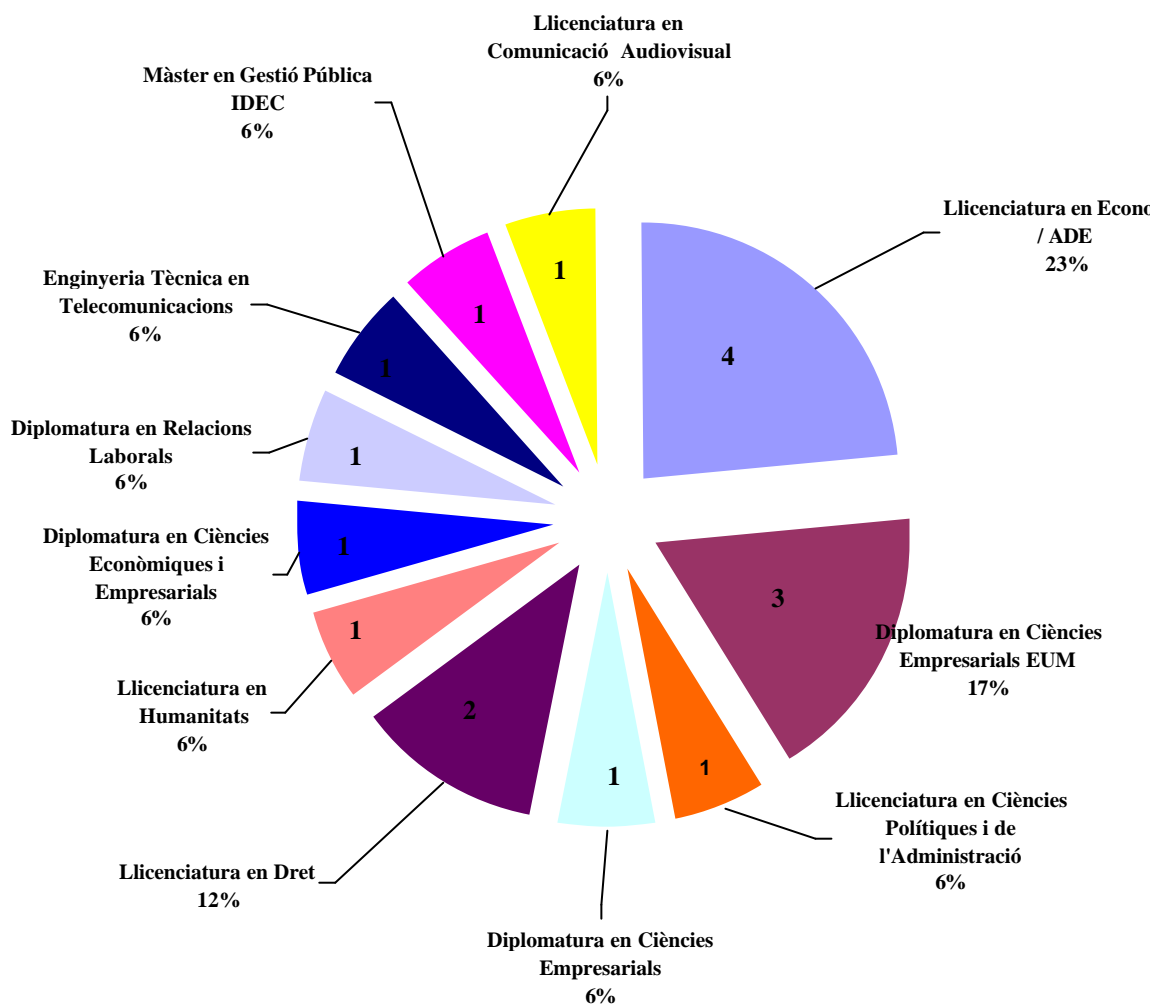
Quasi la meitat de les actuacions des del darrer claustre han estat mediacions (un 48%), gairebé una quarta part han estat recomanacions (21%) i la resta, han estat suggeriments (15%) i expedients d'ofici (17%).

Actuacions per tipus de col·lectiu

En referència al tipus de col·lectiu, ens trobem que les $\frac{3}{4}$ parts de les queixes han estat formulades per estudiants de primer i segon cicle, el 13% de les queixes provenen del professorat i el 4% de PAS, llicenciats i estudiants de l'IDEC respectivament.

Estudiants

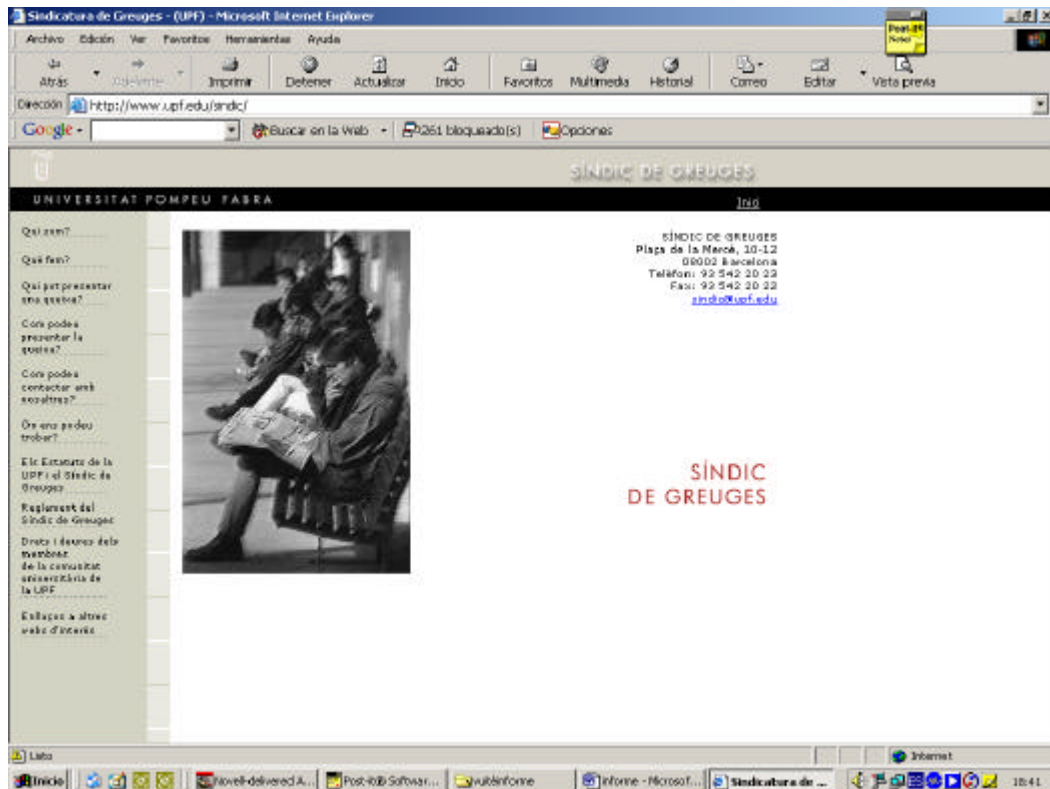
En aquest gràfic hem separat les consultes o queixes adreçades al síndic segons els estudis de procedència, ja sigui de llicenciatura, diplomatura o de tercer cicle.

3 - EL SÍNDIC A LA WEB DE LA UPF

3.1 – Pàgina web del síndic de greuges

3 .1 – Pàgina web del síndic de greuges

Per poder visitar la web del síndic de greuges de la UPF, només cal que a la barra de l'explorador d'internet, s'escriu l'adreça www.upf.edu/sindic, o des de la pàgina principal de la UPF, es cliqui l'icona *Universitat*. Després es troba l'icona *estructura i govern*, des d'on es té accés directe a la web del síndic de greuges de la UPF.

L'objectiu d'aquesta web és disposar d'un sistema que permeti oferir informació a la comunitat universitària i al públic en general sobre la figura del defensor de la comunitat universitària i les seves funcions, qui i com pot presentar una queixa i els drets i deures dels membres la comunitat universitària així com també els enllaços a altres webs d'interès.

El síndic de greuges és la figura encarregada de defensar els drets de tots els membres de la comunitat universitària (estudiants, professors i personal de l'administració i serveis) i de garantir el compliment de tot el que disposen els Estatuts de la Universitat Pompeu Fabra. El síndic de greuges és elegit pel Claustre per majoria de tres cinquenes parts i per un període de set anys.

L'actual síndic de greuges és el Dr. Llorenç Gomis Sanahuja, que va ser nomenat per resolució del 22 de maig de 1996, i el qual es troba en la fase final del seu mandat.

En la web queda ben palesa la forma de fer arribar les queixes al síndic de greuges, tant per correu electrònic, creant un accés directe des de la mateixa web, com per correu postal o bé per telèfon.

Les instruccions del procediment a seguir per presentar una queixa es troben en la secció: *Com podeu presentar una queixa*, i en tot moment el visitant de la pàgina web pot consultar el Reglament del síndic de greuges i els Estatuts de la UPF.

També s'han creat enllaços amb altres webs de diferents síndics i defensors universitaris de l'Estat Espanyol, perquè el visitant tingui a l'abast tota la informació que cregui necessari d'aquests altres organismes competents en la matèria.

4 – ESTATUTS DE LA UPF (Decret 209/2003, de 9 de setembre –
DOGC núm. 3979 de 25 de setembre)

El 25 de setembre de l'any 2003 en el *Decret 209/2003, de 9 de setembre. DOGC núm. 3974, de 25 de setembre*, es van publicar els nous Estatuts de la Universitat Pompeu Fabra. A continuació, queden detallats els articles 81 i 82 del capítol 2 del Títol 4, que fan referència al síndic o la síndica de greuges de la Universitat.

TITOL 4

Comunitat universitària

Capítol 2 Síndic o síndica de greuges de la Universitat

Article 81. Definició i funcions

81.1. El síndic o síndica de Greuges de la Universitat Pompeu Fabra defensa els drets de tots els membres de la comunitat universitària, així com el compliment de tot allò que disposen aquests Estatuts i les normes que els desenvolupin.

81.2. És elegit pel Claustre, a proposta del rector o Rectora, per una majoria de tres cinquenes parts dels claustrals presents, entre membres de la comunitat universitària o persones de reconegut prestigi no pertanyents a la Universitat. En cas que tingui atribuïdes funcions docents, ha de ser dispensat totalment o parcialment de l'exercici d'aquestes.

81.3. La durada del seu mandat és de set anys, sense possibilitat de reelecció.

Article 82. Règim de funcionament

82.1. El síndic o síndica de Greuges ha d'elaborar un informe anual, que ha de presentar davant el Claustre i el Consell Social.

82.2. Actua amb independència i autonomia respecte a les diferents instàncies universitàries. No està sotmès a mandat imperatiu ni a instruccions de cap autoritat acadèmica o òrgan de govern. Actua d'ofici o a instància de part, sense que les demandes d'actuació puguin ser sotmeses a cap tipus de formalitat. El Consell de Govern ha d'aprovar el reglament de funcionament del Síndic.

82.3. El síndic o síndica de Greuges pot accedir a qualsevol document intern de la Universitat. Tots els membres de la comunitat universitària han d'atendre les demandes que els adreci en l'exercici de les seves funcions.

5 – RELACIONS EXTERIORS

5.1 – Assistència i participació a actes

5.2 – Consultes entre síndics

5.1 – Assistència i participació a actes

5 de setembre del 2003

Reunió dels síndics de greuges de les Universitats de Catalunya i les Illes Balears. Celebrada a la Universitat de les Illes Balears.

28,29 i 30 d'octubre del 2003

Trobada estatal de defensors universitaris. Celebrada a la Universitat de Còrdova.

12 i 13 de gener del 2004

II Trobada europea de defensors universitaris. Celebrada a la Universitat Autònoma de Madrid.

La Comissió Permanent de defensors universitaris s'ha reunit en quatre ocasions, el 1 de juliol del 2003 a la Universitat Autònoma de Madrid, el 22 de setembre del 2003 a la Universitat de Girona, el 16 de desembre del 2003 a la Universitat Autònoma de Madrid i el 26 de març del 2004 a la Universitat de Cantàbria.

5.2 - Consultes entre síndics

Consultes del síndic de greuges de la UPF a altres síndics i defensors de la comunitat universitària:

1. Davant la presentació de diverses queixes, les quals estan en referència directa amb el Codi Ètic de les universitats, el síndic de greuges s'adreça als altres síndics i defensors de la comunitat universitària, per sol·licitar informació sobre la presència de codis ètics existents o d'esborranys d'aquests.

“Teniu a la vostra Universitat un Codi Ètic o un Codi Deontològic, bé sigui aprovat o en preparació? Es una qüestió que estem estudiant a la Universitat Pompeu Fabra.”

2. Davant el fet que el síndic està estudiant la possibilitat d'incorporar, dins de l'avaluació curricular de la UPF, l'apte per compensació, s'adreça a la defensora universitària de la Universitat Complutense de Madrid, per sol·licitar la normativa que s'aplica en altres universitats.

“Quiero dar un empujón a la incorporación a mi universidad de la evaluación curricular con el apto por compensación. Ya alguna vez me habéis hablado de que vosotros lo tenéis y me sería muy útil que me mandaras la normativa que tenéis junto con algún consejo, si te parece, sacado de vuestra experiencia.”

Consultes dels síndics i defensors de la comunitat universitària al síndic de greuges de la UPF:

Durant aquest any, el síndic de greuges de la UPF, ha rebut consultes d'altres síndics o defensors universitaris d'arreu de l'Estat Espanyol, les quals es centren en:

1. El defensor universitari de la Universitat d'Alacant en dues ocasions es va adreçar al síndic de la UPF per fer les següents consultes:
 - Sol·licita informació sobre les queixes del PAS, difusió, promoció, assessorament, tramitació i gestió de contractes i convenis associats a projectes d'investigació i la categoria de les persones que realitzen les tasques de personal administratiu del Servei de Recerca (si aquests són Tècnics Superior o Tècnics Mitjà).
 - L'altre consulta se centra en l'accés a la Universitat per part dels esportistes d'èlit.
El defensor de la Universitat d'Alacant consulta si als esportistes d'èlit se'ls considera de la mateixa categoria que els esportistes d'alt nivell per a l'accés a la Universitat.

2. El defensor de la comunidad universitaria del Colegio Mayor Santa Cruz “Femenino” de Valladolid s’adreça al síndic per fer-li les consultes següents:
 - Li demana les actuacions en el cas que durant la tramitació d’una queixa s’hagin hagut de suspendre aquestes per haver-se presentat una demanda davant els tribunals per part dels interessats i que aquests sol·licitin al síndic, la informació de les actuacions realitzades.
 - Quina mesures pren la Universitat per determinar els membres de la Comunitat Universitària que tenen dret a exercir el dret a vaga i quina és la retenció de retribució al PDI i PAS.
3. El defensor universitario de la Universidad de Cantabria s’adreça al síndic per sol·licitar-li la seva experiència en la tramitació de queixes i reclamacions contra la denegació de beques del Ministeri d’Educació i Ciència.
4. Altres síndics i defensors universitaris es van adreçar al síndic per sol·licitar una còpia dels nous estatuts de la Universitat Pompeu Fabra per poder estudiar l’apartat de l’elecció del síndic de greuges a les universitats, així com també un còpia del reglament del síndic de greuges.

6 – CONCLUSIONS

1. En el curs dels vuit anys de mandat del síndic de greuges de la Universitat Pompeu Fabra, s'han obert 162 expedients, el que fa una mitjana d'uns 20 expedients anuals. Aquest hi ha hagut 28 expedients, sent la xifra més alta de totes. En el primer any del síndic es van obrir 11 expedients i en els períodes següents: 22, 19, 36 (període que englobava 2 anys) i 22 en l'anterior informe.
2. Actualment no queda cap expedient en tràmit.
3. En aquest informe hi ha hagut 20 greuges individuals i 3 de col·lectius.
4. De les 28 resolucions, hi ha hagut 12 mediacions, 11 suggeriments i 6 recomanacions. Cal tenir en compte que un expedient té recomanació i suggeriment al mateix temps.
5. S'han obert 5 expedients d'ofici.

7 – EPÍLEG

Article publicat al butlletí de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya, número 15, gener – febrer – març 2003.

L'ATENCIÓ AL CAS I LA QUALITAT DE LA NORMA

Quan una Universitat decideix tenir un síndic de greuges, fa una aposta per la qualitat. Vol dir que admet que una persona de la comunitat universitària – estudiant, professor, membre del PAS- pot tenir un greuge i aquest greuge pot no trobar solució per l'aplicació habitual de la norma existent.

Una Universitat pot tenir una normativa rigorosa i un personal incorruptible i funcionar estadísticament d'una manera satisfactòria i deixar, no obstant això, casos concrets per resoldre o resoldre'ls d'una manera injusta o poc respectuosa per a la persona. I això té a veure amb la qualitat d'una organització, i més si és universitària. La qualitat de vida donem per entès que és millorable. La qualitat de vida universitària ho ha de ser també.

El síndic (o la síndica) de greuges té sovint l'oportunitat de dedicar una hora del seu temps i tota la seva atenció a una persona a qui potser ningú no havia rebut personalment i havia estat atesa al darrere d'una finestreta amb una cua impacient. La qualitat depèn d'una bona normativa i una bona organització, però també d'una bona atenció personal en el cas concret. I, si amb aquesta atenció es descobreix que un cas no té solució justa amb l'aplicació impersonal de la normativa, és que s'ha detectat un dèficit de qualitat.

Per exemple, jo trobo que unes normes de permanència exigents amb quatre convocatòries de dret i una de gràcia, resolta sense entrevista amb l'interessat, no garanteixen un funcionament equitatiu i un tracte adequat del cas si no hi ha, a més, avaluació curricular amb aplicació de l'apte per compensació. I l'apte per compensació pot ser també una manera de permetre que un professor no es vulgui moure del 4 que posat i, no obstant això i sense canviar la nota, l'estudiant pugui acabar la carrera i obtenir el títol. I no és casualitat que siguin els síndics els que avui promouen les avaluacions curriculars.

També els professors tenen els seus problemes, com s'ha vist amb els interins i es veu en la vida interna d'alguns departaments. I encara que el síndic no hi pot fer gran cosa, fer-se'n ressò sí que ho pot fer. I, si un cas d'estudiants li arriba ja tancat jurídicament, sempre pot estudiar i proposar una reforma normativa que n'impedeixi o en dificulti la repetició. A través del cas es pot millorar la qualitat de la norma.

Llorenç Gomis Sanahuja
Síndic de greuges de la UPF